

Natuurtoets

**Verkabeling 110 kV verbinding Almelo
Mosterdpot – Almelo Tusveld - kabeltracé**

projectnummer 0483673.100
concept revisie 0A
01 mei 2024

Natuurtoets

Verkabeling 110 kV verbinding Almelo Mosterdpot – Almelo Tusveld – kabeltracé

projectnummer 0483673.100
documentnummer 0483673.100-NT-001
concept revisie 0A
01 mei 2024

Auteur

5.1.2e

Controle

5.1.2e

Opdrachtgever

TenneT TSO B.V.
Postbus 718

5.1.2e Arnhem

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum vrijgave
01-05-2024

beschrijving revisie 0A
concept

gecontroleerd
5.1.2e

vrijgave

B. A.

5.1.2e

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	8
1.1	Aanleiding en planvoornemen	8
1.2	Doel	9
1.3	Leeswijzer	9
2	Methodiek	10
2.1	Bureaustudie	10
2.2	Terreinbezoek	11
2.3	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	12
3	Resultaten	13
3.1	Gebiedsbeschrijving	13
3.2	Beschermde soorten	17
3.2.1	Resultaten bureauonderzoek	17
3.2.2	Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen	18
3.2.2.1	Vogels	18
3.2.2.2	Vleermuizen	20
3.2.2.3	Overige zoogdieren	22
3.2.2.4	Reptielen	25
3.2.2.5	Amfibieën	26
3.2.2.6	Insecten	27
3.2.2.7	Vaatplanten	28
3.2.2.8	Overige flora en fauna	29
3.2.3	Samenvatting beschermde soorten	29
3.3	Beschermde gebieden	31
3.3.1	Natura 2000-gebieden	31
3.3.2	Natuur Netwerk Nederland	32
3.3.3	Bos- en natuurgebieden buiten het NNN	33
3.3.4	Nationale landschappen	34
3.4	Beschermde houtopstanden Ow	34
4	Toetsing	35
4.1	Effectbepaling plan	35
4.2	Effecten op beschermde soorten	35
4.2.1	Vogels	35
4.2.2	Vleermuizen	37
4.2.3	Boommarter, das en eekhoorn	37
4.2.4	Steenmarter en bunzing	38
4.2.5	Egel	38
4.2.6	Otter	38
4.2.7	Wezel en hermelijn	39
4.2.8	Hazelworm en levendbarende hagedis	39
4.2.9	Grote vos, grote weerschijnvlinder en kleine ijsvogelvlinder	39
4.2.10	Teunisbloempijlstaart	39

Natuurtoets

Verkabeling 110 kV verbinding Almelo Mosterdpot – Almelo Tusveld - kabeltracé
projectnummer 0483673.100
01 mei 2024, revisie 0A
TenneT TSO B.V.

4.3	Effecten op beschermde gebieden	41
4.3.1	Effecten op Natura 2000-gebieden	41
4.3.2	Effecten op het NNN	41
4.3.3	Effecten op Bos- en natuurgebieden buiten het NNN	41
4.3.4	Effecten op Nationale Landschappen	41
4.4	Effecten op beschermde houtopstanden	41
5	Bronnen	42

Bijlage 1: Wettelijk kader

Bijlage 2: Rode lijst soorten

Conclusies en advies

In opdracht van TenneT is door Antea Group een Natuurtoets uitgevoerd. De opdrachtgever is voornemens om een nieuw kabeltracé aan te leggen in Almelo, gemeente Almelo, provincie Overijssel. Ten behoeve van de werkzaamheden zal geen bebouwing gesloopt worden en worden geen bomen gekapt of aangetast. Wel worden mogelijk enkele kleinere watergangen aangetast.

Er dient onderzocht te worden of het voornemen effect heeft op beschermde soorten, beschermde gebieden of houtopstanden (Omgevingswet (Ow), Natuurnetwerk Nederland (NNN) en overig (provinciaal) beleid). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurwaarden (soorten, gebieden en/of houtopstanden). Er is daarom inzicht gewenst in de aanwezige beschermde natuurwaarden en de mogelijke effecten die op deze beschermde natuurwaarden kunnen optreden door de ontwikkeling. In dit hoofdstuk is het advies gegeven dat voortkomt uit de conclusies van de uitgevoerde Natuurtoets.

Conclusies: Beschermde gebieden

Het projectgebied is niet gelegen in een Natura 2000-gebied, NNN-gebied, bos- en natuurgebied buiten het NNN of Nationaal Landschap.

Natura 2000

Uit de bureaustudie blijkt dat Natura 2000-gebied 'Wierdense Veld' is gelegen op ruim 6,5 kilometer ten westen van het projectgebied. Overige Natura 2000-gebieden liggen op meer dan tien kilometer afstand. Gezien de relatief kleine en kortdurende ingreep, de afstand en de aanwezigheid van tussenliggende afschermende elementen, kunnen effecten door storingsfactoren zoals verdroging, versnippering, of verstoring door geluid, licht en trillingen op voorhand worden uitgesloten. Voor effecten door verzuring en vermesting door N-depositie dient een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd waarbij de effecten op alle Natura 2000-gebieden binnen een straal van 25 kilometer beoordeeld dienen te worden.

NNN

Het projectgebied is niet gelegen binnen een NNN-gebied. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op 60 meter oosten van intredepunt HDD8. De provincie Overijssel kent geen externe werking op NNN-gebieden. Er zijn dus geen negatieve effecten op deze NNN-gebieden en er hoeven geen vervolgstappen in acht te worden genomen.

Bos- en natuurgebied buiten het NNN

Het projectgebied is niet gelegen in een gebied aangewezen als bos- en natuurgebied buiten het NNN. Het dichtstbijzijnde gebied aangewezen als bos- en natuurgebied buiten het NNN is gelegen op 800 meter ten oosten van uittredepunt HDD8. De provincie Overijssel kent geen externe werking op bos- en natuurgebieden buiten het NNN. Er zijn dus geen negatieve effecten op deze gebieden en er hoeven geen vervolgstappen in acht te worden genomen.

Nationale Landschappen

Het projectgebied ligt op ruim 3,5 kilometer afstand van het dichtstbijzijnde Nationale Landschap 'Noordoost-Twente'. Vanwege de afstand en tussenliggende elementen, zoals woonwijken, industrieterreinen en wegen worden negatieve effecten op dit Nationale Landschap uitgesloten.

Conclusies: Beschermde houtopstanden

Er worden ten behoeve van de werkzaamheden geen bomen gekapt of aangetast. Er zijn geen negatieve effecten op beschermde houtopstanden.

Tabel 0.1. Overzicht conclusies en vervolgstappen gebiedsbescherming.

	Natura 2000	NNN	Bos- en natuurgebied buiten het NNN	Nationale Landschappen
Aanwezig binnen de invloedssfeer?	Mogelijk (stikstof).	Nee.	Nee.	Nee.
Effecten?	Mogelijk door stikstofdepositie door de lucht.	Nee.	Nee.	Nee.
Vereiste vervolgstappen aan de orde?	AERIUS-berekening uitvoeren en mogelijk vervolgstappen.	Nee.	Nee.	Nee.
Is het plan uitvoerbaar in het kader van de gebiedsbescherming?	Afhankelijk van uitkomsten AERIUS-berekening.	Ja.	Ja.	Ja.

Conclusies: Beschermde soorten

Uit de bureaustudie in combinatie met het terreinbezoek is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Ow beschermde soorten mogelijk negatief beïnvloed worden door de werkzaamheden:

- Jaarrond beschermde nesten (mogelijk nestplaatsen boomvalk, buizerd, torenvalk, slechtvalk, raaf, roek, bosuil, havik, ransuil, sperwer, wespandief en zwarte specht);
- Algemene broedvogels (mogelijk nestplaatsen aanwezig);
- Vleermuizen (mogelijk verblijfplaatsen en essentiële vliegroutes aanwezig);
- Boommarter, das en eekhoorn (mogelijk verblijfplaatsen in Nijreesbos);
- Bunzing en steenmarter (mogelijk verblijfplaatsen aanwezig in schuren, boerderijen en Nijreesbos);
- Wezel en hermelijn (mogelijk verblijfplaatsen rond HDD1, HDD2 en Nijreesbos);
- Egel (mogelijk verblijfplaatsen aanwezig in achtertuinen, ruigtes en Nijreesbos);
- Teunisbloempijlstaart (mogelijk voortplantingshabitat binnen werkterreinen en werkwegen).

In Tabel 0.2 is aangegeven welke gevolgen de aanwezigheid van (het leefgebied van) deze soorten heeft voor het voorliggende project. Aangegeven is of een nader onderzoek nodig is, of er sprake is van een overtreding van de Ow, of dit middels maatregelen voorkomen kan worden en of bij de uitvoering van het project een vergunning nodig is. In Hoofdstuk 5 van deze Natuurtoets staat de onderbouwing voor de gegeven conclusies.

Tabel 0.2. Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort (groep)	Essentieel leefgebied in projectgebied?	Nader onderzoek nodig?	Is er sprake van een overtreding?	Is een vergunning noodzakelijk	Volgstappen
Jaarrond beschermde nesten (boomvalk, buizerd, torenvalk, slechtvalk, raaf)	Mogelijk nestlocaties boomvalk, buizerd, torenvalk, slechtvalk en raaf in hoogspanningsmast, naast intredepunt HDD4.	Nee.	Nee, mits buiten het broedseizoen gewerkt wordt. Zie paragraaf 5.2.1 voor werkwijze.	Nee.	Werken buiten het broedseizoen (1 maart t/m 1 september) Indien dit niet mogelijk is, nader onderzoek.

Natuurtoets

Verkabeling 110 kV verbinding Almelo Mosterdpot – Almelo Tusveld - kabeltracé
 projectnummer 0483673.100
 01 mei 2024, revisie 0A
 TenneT TSO B.V.

Jaarrond beschermde nesten (roek)	Nestlocaties roek in bomen langs intredepunt HDD 3.	Nee.	Nee, mits buiten het broedseizoen van de roek wordt gewerkt en niet na zonsondergang. Zie paragraaf 5.2.1. voor werkwijze.	Nee.	Werken buiten het broedseizoen van de roek (15 februari t/m 15 juli). Indien dit niet mogelijk is, nader onderzoek.
Jaarrond beschermde nesten (boomvalk, bosuil, buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespandief en zwarte specht)	Mogelijk nestlocaties in Nijreesbos nabij intredepunt HDD7.	Nee.	Nee, mits de werkzaamheden uitgevoerd worden buiten het broedseizoen en niet na zonsondergang. Zie paragraaf 5.2.1. voor werkwijze.	Nee.	Werkzaamheden bij intredepunt HDD7 uitvoeren buiten het broedseizoen van deze soorten (1 februari t/m 1 september) en niet na zonsondergang werken. Indien dit niet mogelijk is, nader onderzoek.
Algemene broedvogels	Ja, geschikte broedplaatsen binnen en rond het projectgebied.	Nee.	Nee, mits er voorafgaand aan werkzaamheden wordt gecontroleerd op broedvogels en/of wordt gewerkt buiten het broedseizoen. Zie paragraaf 5.2.1 voor werkwijze.	Niet mogelijk.	Werken buiten het broedseizoen. Indien tijdens het broedseizoen wordt gewerkt, dient het projectgebied voorafgaand gecontroleerd te worden op broedvogels en vrijgegeven te zijn. Indien begonnen wordt vlak voor het broedseizoen, dient het gebied broedvogelvrij gehouden te worden door middel van vogelwerende middelen of ongeschikt maken van het terrein.
Vleermuizen	Mogelijk verblijfplaatsen in gebouwen en bomen rond projectgebieden en mogelijk essentiële vliegroute langs	Nee.	Nee, mits bouwverlichting weggedraaid wordt van bebouwing, bomenrijen,	Nee.	Bouwverlichting na zonsondergang wegdraaien van bebouwing, bomen, bosschages en Twentekanaal in

Natuurtoets

Verkabeling 110 kV verbinding Almelo Mosterdpot – Almelo Tusveld - kabeltracé

projectnummer 0483673.100

01 mei 2024, revisie 0A

TenneT TSO B.V.

	bosrand Nijreesbos en Twentekanaal.		bosschages en het Twentekanaal na zonsondergang tijdens actieve periode vleermuizen. Zie paragraaf 5.2.2 voor werkwijze.		actieve periode van vleermuizen.
Boommarter, das en eekhoorn	Mogelijk verblijfplaatsen aanwezig in Nijreesbos.	Nee.	Nee, mits gewerkt wordt buiten kwetsbare voortplantingsperiode en niet na zonsondergang. Zie paragraaf 5.2.3 voor werkwijze.	Nee.	Werken buiten kwetsbare voortplantingsperiode (1 december en 30 juli) en niet na zonsondergang.
Steenmarter en bunzing	Mogelijke verblijfplaatsen in boerderijen, schuren en Nijreesbos.	Nee.	Nee, mits gewerkt wordt buiten de kwetsbare voortplantingsperiode en niet na zonsondergang. Zie paragraaf 5.2.4 voor werkwijze.	Nee.	Werken buiten kwetsbare voortplantingsperiode (15 maart en 1 september) en niet na zonsondergang.
Egel	Mogelijk verblijfplaatsen aanwezig in Nijreesbos.	Nee.	Nee, mist overdag gewerkt wordt en niet na zonsondergang. Zie paragraaf 5.2.5 voor werkwijze.	Nee.	Overdag werken en niet na zonsondergang.
Wezel en hermelijn	Mogelijk verblijfplaatsen rond HDD1, HDD2 en Nijreesbos naast intredepunt HDD7.	Nee.	Nee, mits gewerkt wordt buiten de kwetsbare voortplantingsperiode en niet na zonsondergang gewerkt wordt. Zie paragraaf 5.2.7 voor werkwijze.	Nee.	Werken buiten kwetsbare voortplantingsperiode (15 maart t/m 1 september) en niet na zonsondergang.

Teunisbloempijls taart	Mogelijk essentieel voortplantings-habitat onder de hoogspannings- masten.	Ja.	Nader onderzoek naar aanwezigheid teunisbloempijlst aart. Zie paragraaf 5.2.10 voor werkwijze.	Mogelijk.	Nader onderzoek naar aanwezigheid rupsen teunisbloempijlstaart op waardplanten binnen werkterrein en aanrijroute.
---------------------------	--	-----	--	-----------	---

Zorgplicht

In de Ow is een zorgplicht opgenomen. In het tekstkader in Bijlage I staat het wetsartikel uitgeschreven. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

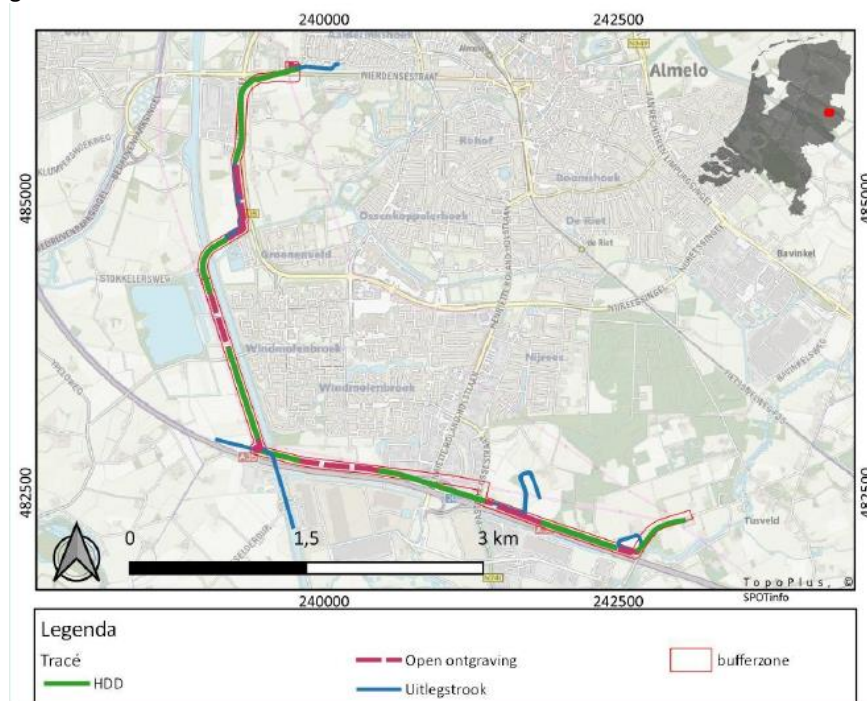
Onder de Ow dient onder andere extra aandacht besteed te worden aan soorten van de Rode Lijsten. Provincies kunnen onder de Ow beleidskaders opstellen over hoe en met welke soorten (van de Rode Lijsten) rekening dient te worden gehouden in het kader van de Zorgplicht.

Vooralsnog zijn deze aanvullende beleidskaders nog niet opgesteld. In de voorliggende rapportage is daarom gekozen voor het opnemen van waarnemingen van de Rode Lijst soorten in de NDFF in het plangebied. De Rode Lijst soorten waarvan waarnemingen in de NDFF bekend zijn, zijn opgenomen in Bijlage 2.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en planvoornemen

In opdracht van TenneT is door Antea Group een Natuurtoets uitgevoerd. De opdrachtgever is voornemens om een nieuw kabeltracé aan te leggen in Almelo, gemeente Almelo, provincie Overijssel. Ten behoeve van de werkzaamheden zal geen bebouwing gesloopt worden en worden geen bomen gekapt of aangetast. Wel worden mogelijk enkele kleinere watergangen aangetast. De planning van de werkzaamheden is nog onbekend, maar de werkzaamheden zullen in elk geval niet starten voor de zomer van 2024.

Figuur 1.1. Globale ligging van het projectgebied

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten en met beschermde gebieden. Er dient onderzocht te worden of het voornemen effect heeft op beschermde soorten, beschermde gebieden of houtopstanden (Omgevingswet (Ow), Natuurnetwerk Nederland (NNN) en overig (provinciaal) beleid). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurwaarden (soorten, gebieden en/of houtopstanden). Er is daarom inzicht gewenst in de aanwezige beschermde natuurwaarden en de mogelijke effecten die op deze beschermde natuurwaarden kunnen optreden door de ontwikkeling. Dit wordt verkend in deze natuurtoets. Daarnaast worden kansen voor het verbeteren van natuurwaarden genoemd.

1.2 Doel

Het doel van de natuurtoets is om een goed eerste beeld te krijgen van de (beschermde) natuurwaarden die in het plangebied en de (directe) omgeving aanwezig (kunnen) zijn. Dit gebeurt door het uitvoeren van een bureaustudie en oriënterend terreinbezoek. Op basis hiervan wordt getoetst of op de - in het kader van de Omgevingswet beschermde natuurwaarden - als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kunnen optreden. Daarnaast wordt ingegaan op de eventuele vervolgstappen die noodzakelijk zijn.

1.3 Leeswijzer

De Natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- De Natuurtoets begint met de belangrijkste conclusies gedestilleerd uit de resultaten van voorliggende Natuurtoets;
- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de Natuurtoets en het projectvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de Natuurtoets;
- Hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van het projectgebied;
- Hoofdstuk 5 toetst de activiteiten aan de Ow, het NNN en provinciaal beschermde natuurgebieden.

In bijlage 1 wordt het wettelijk kader beschreven. In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van bekende waarnemingen van rode lijst soorten in het plangebied.

2 Methodiek

In dit hoofdstuk wordt de methodiek beschreven die gehanteerd is tijdens het onderzoek naar de aanwezigheid en de toetsing van beschermde soorten, beschermde gebieden en beschermde houtopstanden.

Soortbescherming

Het onderzoek naar beschermde soorten bestaat uit een bureaustudie, oriënterend terreinbezoek en effectbepaling.

2.1 Bureaustudie

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek is specifiek gekeken naar vogels (artikel 11.37 Bal) strikt beschermde soorten (artikel 11.46 Bal) en 'andere' beschermde soorten (artikel 11.54 Bal en Bijlage IX). Bij vogels is met name speciale aandacht geschonken aan vogelsoorten met jaarrond beschermd nest. Bij werkzaamheden in watergangen/waterwegen is specifiek aandacht geschonken aan soorten van het aquatisch milieu. Bij werkzaamheden aan gebouwen is specifiek aandacht geschonken aan gebouwbewonende soorten. In voorliggende toetsing worden geen conclusies getrokken wat betreft de verwachte aanwezigheid van Rode Lijst-soorten in (de directe omgeving van) het plangebied.

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd¹. Hierbij is nagegaan of er in de periode 2019-2024 beschermde soorten zijn aangetroffen in een straal van 2,5 km rondom het plangebied. De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied. De resultaten van de bureaustudie geven een indicatie van de soorten die in het plangebied kunnen voorkomen.

Oriënterend terreinbezoek

Tijdens het oriënterend terreinbezoek is door middel van een fysieke inspectie gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en (sporen van) beschermde dieren. Daarnaast heeft een biotoopbeoordeling plaatsgevonden. Bij een biotoopbeoordeling wordt gekeken in hoeverre het aanwezige biotoop geschikt is voor beschermde soorten. Het betreft een deskundigenoordeel op basis van een biotopenscan. Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

¹ Deze informatie is (deels) afkomstig uit de NDFF (2023) op basis van een abonnement van Antea Group en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Beschermde gebieden

In het kader van gebiedsbescherming zijn de volgende gebieden meegenomen:

- Natura 2000-gebieden;
- Natuurnetwerk Nederland (NNN);
- Overige provinciaal beleid.

Op basis van een bureaustudie is de ligging van de gebieden ten opzichte van het plangebied in beeld gebracht. Hiervoor is gebruik gemaakt van onder andere AERIUS-calculator (versie 2023.1) (Natura 2000-gebieden) en de provinciale website en/of digitale atlas (NNN, overig provinciaal beleid). Op basis van de ligging en de voorgenomen ontwikkeling is (indien relevant) een effectbepaling uitgevoerd. Voor de effectbepaling is gekeken naar directe effecten als gevolg van ruimtebeslag. Indien van toepassing zijn ook mogelijke indirecte effecten bekeken. Hierbij kan gedacht worden aan verstoring door geluid, licht en trillingen en optische verstoring. In het kader van Natura 2000-gebieden is ook gekeken naar mogelijk effecten door een toename aan stikstofdepositie. Indien aan de orde is geadviseerd over de vervolgstappen en de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving. Hierbij kan gedacht worden aan een voortoets of passende beoordeling t.b.v. Natura 2000-gebieden. Of het doorlopen van een 'nee, tenzij-procedure' in het kader van mogelijke effecten op NNN-gebieden.

Beschermde houtopstanden Ow

Op basis van het planvoornemen en de ligging van het plangebied is onderzocht of er onder de Ow beschermde houtopstanden aanwezig zijn binnen het plangebied. Hierbij is gebruik gemaakt van de door de initiatiefnemer aangeleverde informatie over het planvoornemen, recente luchtfoto's en indien beschikbaar de begrenzing van de gemeentelijke bebouwde kom Ow. Indien onder de Ow beschermde houtopstanden aanwezig zijn in het plangebied, is getoetst of er sprake is van aantasting van beschermde houtopstanden. Indien er sprake is van aantasting van Ow beschermde houtopstanden is geadviseerd over de vervolgstappen en de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving. In voorliggende rapportage is niet getoetst aan gemeentelijk beleid omtrent de kap van bomen en/of bosschages (bijv. APV, bestemmingsplannen, etc.).

2.2 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemde bureaustudie is middels een terreinbezoek bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Op 5 en 6 december 2023 is een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog bij bewolkt weer, een temperatuur van circa 1 tot 4°C en een windkracht van 1-2 Bft. Tijdens het terreinbezoek is de omgeving van het projectgebied bekeken op aanwezige soorten en habitats om een beeld te krijgen van aanwezige en mogelijke aanwezige beschermde flora en fauna.

2.3 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

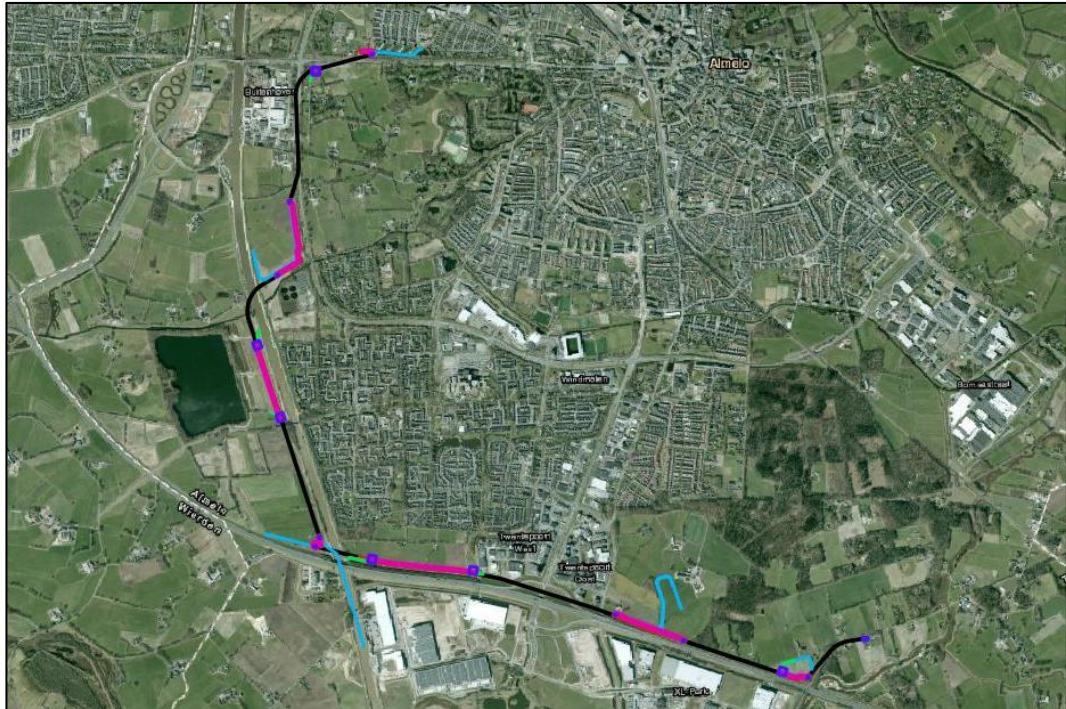
Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het oriënterend terreinbezoek is bepaald of op voorhand (negatieve effecten op) beschermde soorten al dan niet kunnen worden uitgesloten en of vervolgstappen (soortgericht nader onderzoek) noodzakelijk zijn. Indien van toepassing is geadviseerd over de te volgen procedure in het kader van de natuurwetgeving.

3 Resultaten

In [paragraaf 3.1](#) wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van de projectgebieden gegeven. Vervolgens wordt in [paragraaf 3.2](#) ingegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek), waarna in [paragraaf 3.3](#) de ligging van gebieden beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming en volgens provinciaal beleid in de omgeving van het projectgebied aangegeven wordt.

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het tracé van ongeveer 8 kilometer lang start, van noord naar zuid, bij hoogspanningsstation Almelo Mosterdpot aan de Wierdensestraat. Hier ligt het intredepunt van HDD1 langs een fietspad nabij de Mozartstraat op een grasperceel met enkele bosschages. De uitlegstrook van deze HDD loopt langs een fietspad en een waterpartij ten zuiden van flatgebouwen. De opkomer van HDD1 is gesitueerd in een grasperceel met schapen aan de Knibbeldijk. Langs dit grasperceel bevinden zich bomenrijen en bosschages. Het intredepunt van HDD2 ligt binnen hetzelfde werkterrein. HDD2 volgt de Weezebeeksingel en komt weer boven op een grasperceel langs de Hooilaan. Hier loopt het tracé in open ontgraving richting het zuiden, door agrarische percelen langs een bomenrij. Op een agrarisch perceel ten noorden van watergang de Nieuwe Graven wordt het intredepunt voor HDD3 gerealiseerd, welke onder het Twentekanaal doorloopt. De uitlegstroken van HDD2 en HDD3 bevinden zich op de agrarische percelen langs het werkterrein van HDD3. Het uittredepunt van HDD3 bevindt zich langs de Buitenhaven Westzijde, op een grasperceel waar tevens hoogspanningsmasten aanwezig zijn. Aan oostzijde loopt het Twentekanaal, aan westzijde is een visvijver aanwezig. Het tracé loopt hier in open ontgraving richting het zuiden en het intredepunt van HDD4 bevindt zich naast een hoogspanningsmast langs de Leemslagenweg en Leemslagenbrug. HDD4 komt weer boven naast een hoogspanningsmast langs de Rijksweg A35 en de Breesegge. Het werkterrein bevindt zich hier op een agrarisch perceel met gras en geoogste maïs. HDD5 loopt vanaf hier onder het Twentekanaal door en komt weer boven op een agrarisch grasperceel aan oostzijde van het Twentekanaal. Vervolgens loopt het tracé richting het oosten middels open ontgraving en loopt door graspercelen en door enkele kleinere watergangen. Ter hoogte van de Huttenweg en Twentepoort West wordt het intredepunt van HDD6 gerealiseerd. HDD6 loopt onder de N349 door en komt weer boven op een agrarisch grasperceel aan de Pastoor Ossestraat. Het tracé loopt hier in open ontgraving naar het oosten, door een watergang en langs enkele bomenrijen en bosschages. Het intredepunt van HDD7 bevindt zich ten westen van het Nijreesbos en HDD7 loopt onder het Nijreesbos door, om weer boven te komen op een agrarisch gras- en maïsperceel langs de Maatkamsdwarweg. HDD8 loopt vanaf hier naar het uittredepunt langs hoogspanningsstation Almelo Tusveld, waar het tracé eindigt.

Figuur 3.1. Ligging van het kabeltracé in Almelo (zwart = HDD, roze = werkkerrein open ontgraving, paars = werkkerrein HDD, blauw = uitlegstrook, groen = werkweg)(bron achtergrond: Esri).

Figuur 3.2. Start tracé hoogspanningsstation Almelo Mosterdpot.

Figuur 3.3. Intredepunt HDD 1.

Figuur 3.4. Uitlegstrook HDD 1.

Figuur 3.5. Uittredepunt HDD1 en intredepunt HDD 2.

Figuur 3.6. Uittredepunt HDD2 en open ontgraving.

Figuur 3.7. Intredepunt HDD3.

Figuur 3.8. Uittredepunt HDD3 en open ontgraving.

Figuur 3.9. Intredepunt HDD4.

Figuur 3.10. Uittredepunt HDD4 en intredepunt HDD5.

Figuur 3.11. Uitlegstrook in Twentekanaal.

Figuur 3.12. Uittredepunt HDD5 en open ontgraving.

Figuur 3.13. Intredepunt HDD6.

Natuurtoets

Verkabeling 110 kV verbinding Almelo Mosterdpot – Almelo Tusveld - kabeltracé

projectnummer 0483673.100

01 mei 2024, revisie 0A

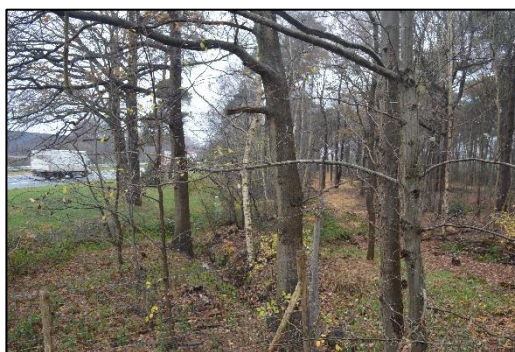
TenneT TSO B.V.

Figuur 3.14. Uittredepunt HDD6 en open ontgraving.

Figuur 3.15. Intredepunt HDD7.

Figuur 3.16. HDD onder Nijreesbos langs rijksweg A35.

Figuur 3.17. Uittredepunt HDD7 en intredepunt HDD8.

Figuur 3.18. Uitlegstrook HDD8.

Figuur 3.19. Uittredepunt HDD8 en einde tracé bij hoogspanningsstation Almelo Tusveld.

3.2 Beschermde soorten

3.2.1 Resultaten bureauonderzoek

Uit de recente verspreidingsinformatie blijkt dat in of nabij het projectgebied in de afgelopen 5 jaar diverse beschermde soorten zijn waargenomen (binnen een straal van 2,5 kilometer). Dit betreft vogels met een jaarrond beschermd nest (artikel 11.37 Bal) strikt beschermde soorten (artikel 11.46 Bal) en 'andere' beschermde soorten (artikel 11.54 Bal en Bijlage IX). De soorten zijn weergegeven in Tabel 3.1.

Tabel 3.1. Overzicht van waargenomen beschermde soorten in de omgeving van het projectgebied (binnen een straal van 2,5km) die in de NDFF door derden zijn ingevoerd.

Soortgroep	Soort	Art. 11.37 Bal	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX
Vogels	Boerenwaluw	X		
	Boomvalk	X		
	Bosuil	X		
	Buizerd	X		
	Gierzwaluw	X		
	Grote gele kwikstaart	X		
	Havik	X		
	Huismus	X		
	Huiszwaluw	X		
	Kerkuil	X		
	Ooievaar	X		
	Raaf	X		
	Ransuil	X		
	Roek	X		
	Slechtvalk	X		
	Sperwer	X		
	Steenuil	X		
	Torenvalk	X		
	Wespendief	X		
	Zwarte specht	X		
	Zwarte wouw	X		
Zoogdieren	Vleermuizen*		X	
	Boommarter			X
	Bunzing			X
	Das			X
	Eekhoorn			X
	Egel			X
	Otter		X	
	Steenmarter			X
	Wezel			X
	Wolf		X	
Reptielen	Hazelworm			X
	Levendbarende hagedis			X
Amfibieën	Alpenwatersalamander **			X
	Kamsalamander		X	
	Knoflookpad		X	
	Poelkikker		X	

Insecten	Grote vos			X
	Grote weerschijnvlinder			X
	Kleine ijsvogelvlinder			X
	Teunisbloempijlstaart		X	
Vaatplanten	Kruipend moerasscherm		X	

* Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en rosse vleermuis.

** Dit betreft volgens de RAVON verspreidingsatlas een ontsnapt exemplaar, welke van nature niet voorkomt in de omgeving van Almelo. De soort wordt daarom niet verder behandeld.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is vervolgens nagegaan of het projectgebied een functie vervult voor (onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen worden in paragraaf 3.2.2 uiteengezet. Tevens worden soorten die niet bekend aanwezig zijn, maar mogelijk wel verwacht worden, toegevoegd.

3.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen

Op basis van het bureauonderzoek en het terreinbezoek wordt per soortgroep ingegaan op de eventuele (kans op) aanwezigheid van beschermde soorten in het projectgebied.

3.2.2.1 Vogels

Alle broedgevallen van vogels zijn beschermd. Van 23 vogelsoorten zijn ook de nesten, vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd in de Provincie Overijssel. Dit zijn soorten die vallen in de categorie 1 tot en met 4 in de 'Beleidsregel Natuur Overijssel' welke is vastgesteld in 2017 en laatst gewijzigd in 2019. Naast de jaarrond beschermde nesten van categorie 1 tot en met 4 zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Vogels met jaarrond beschermde nesten categorie 1 tot en met 5 zijn vermeld in tabel 3.2.

Tabel 3.2. Jaarrond beschermde nesten in de provincie Overijssel.

Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boerenwaluw	3	Blauwe reiger	5
Boomvalk	4	Bonte vliegenvanger	5
Bosuil	3	Boomklever	5
Buizerd	4	Boomkruiper	5
Gierzwaluw	2	Draaihals	5
Grote gele kwikstaart	3	Gekraagde roodstaart	5
Havik	4	Glanskop	5
Huismus	2	Grauwe vliegenvanger	5
Huiszwaluw	2	Groene specht	5
Kerkuil	3	Grote bonte specht	5
Oehoe	3	Grutto	5
Ooievaar	3	IJsvogel	5
Raaf	4	Kleine bonte specht	5
Ransuil	4	Kortsnavelboomkruiper	5
Roek	2	Middelste bonte specht	5
Slechtvalk	3	Oeverzwaluw	5
Sperwer	4	Ringmus	5
Steenuil	1	Spreeuw	5
Torenvalk	4	Tapuit	5
Wespendief	4	Tureluur	5
Zeearend	4	Veldleeuwerik	5
Zwarte specht	3	Wulp	5
Zwarte wouw	4	Zomertortel	5
		Zwarte mees	5
		Zwarte roodstaart	5

Jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

In de omgeving van het projectgebied komen diverse soorten vogels met jaarrond beschermde nesten voor. Tijdens het terreinbezoek is een zone rondom het projectgebied gecontroleerd op de aanwezigheid van jaarrond beschermde vogelnesten of geschikte broedlocaties in bomen, masten palen, nestkasten, gebouwen en langs stromend water.

Op de hoogspanningsmast naast het intredepunt van HDD4, naast de Leemslagenweg, is nestmateriaal waargenomen, waardoor zich hier mogelijk nesten kunnen bevinden van boomvalk, torenvalk of slechtvalk. Ook de raaf en buizerd kunnen een nest hebben op een hoogspanningsmast. De aanwezigheid van nesten van de buizerd, boomvalk, torenvalk, slechtvalk en raaf kan daarmee niet worden uitgesloten.

Op het terrein van Waterschap vechtstromen, ten zuiden van watergang Nieuwe Graven en nabij het intredepunt van HDD3 zijn meerdere nesten waargenomen in de bomen. Uit de bureaustudie (NDFF waarnemingen) blijkt dat zich hier een roekenkolonie bevindt. De aanwezigheid van nesten van de roek kan daarmee niet worden uitgesloten.

Ook zijn er in de omgeving van het tracé enkele boomnesten waargenomen, welke van ekster en zwarte kraai kunnen zijn. Deze nesten kunnen ook gebruikt worden door de ransuil en boomvalk. In dat geval betreft het jaarrond beschermde nestplaatsen. Het intredepunt van HDD7 ligt tevens vlak langs bosgebied Nijreesbos. Door de grootte van het bos en de hoeveelheid (naald)bomen is het mogelijk dat hier tevens nesten aanwezig zijn van de boomvalk, bosuil, buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespendief en zwarte specht.

Nestlocaties van soorten als de zeearend en zwarte wouw zijn in Nederland goed onderzocht en het is niet bekend dat er een nestlocatie van één van deze soorten aanwezig is rond de projectgebieden (NDFF). De aanwezigheid van nesten van de zeearend en zwarte wouw wordt daarmee uitgesloten.

Het tracé loopt in een omgeving met boerderijen en woningen. Hier kunnen zich nestlocaties bevinden van huismus, huiszwaluw en gierzwaluw, gezien er diverse woningen zijn met dakpannen daken, aanvliegbare kopgevels en overstekende dakranden. De aanwezigheid van nesten van huismus, huiszwaluw en gierzwaluw kan daarmee niet worden uitgesloten. Boerderijen langs het tracé kunnen daarnaast uilenborden bevatten of open schuren, waardoor er nestlocaties van kerkuil aanwezig kunnen zijn. Tevens kunnen er rustige rommelhoekjes of schuren aanwezig zijn, waar de steenuil tot broeden kan komen. Ook kunnen boerenzwaluwen nestelen in schuren in de omgeving van het tracé. Nestlocaties van kerkuil, steenuil en boerenzwaluw kunnen daardoor tevens niet worden uitgesloten.

Op ongeveer 60 meter ten oosten van het intredepunt van HDD8 bevindt zich een natuurgebied, De Doorbraak genaamd. Dit betreft een natuurgebied met een meanderende watergang, waar tevens diverse bomen langs de kant groeien en bruggen overheen lopen. Hier kan de grote gele kwikstaart mogelijk een nestlocatie hebben. De aanwezigheid van nesten van de grote gele kwikstaart kan daarmee niet worden uitgesloten.

Er zijn geen grote nesten aangetroffen op de hoogspanningsmasten, of palen waar de ooievaar een nestlocatie kan hebben. De aanwezigheid van nestlocaties van de ooievaar kan daarmee worden uitgesloten.

Mogelijke consequenties van de ingreep op jaarrond beschermde nesten van boomvalk, buizerd, torenvalk, slechtvalk, raaf, roek, bosuil, havik, ransuil, sperwer, wespandief, zwarte specht, huismus, huiszwaluw, gierzwaluw, kerkuil, steenuil, boerenzwaluw en grote gele kwikstaart worden behandeld in paragraaf 4.2.1.

Soorten met mogelijk een jaarrond beschermd nest

Naast de jaarrond beschermde nesten van categorie 1 t/m 4 zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Er zijn diverse locaties rond het tracé waar categorie 5 soorten tot broeden kunnen komen. Diverse spechtensoorten, zwarte mees, boomkruiper en glanskop kunnen tot broeden komen in het Nijreesbos. Ringmus en spreeuw kunnen tot broeden komen in de boerderijen en woningen rond het tracé en de zwarte roodstaart kan tot broeden komen op de industrieterreinen. Er gelden voor de aangetroffen nesten en mogelijke nestplaatsen echter geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarrond bescherming onder categorie 5 rechtvaardigen vanwege de aanwezigheid van voldoende alternatief broedgebied buiten de verstoringszone van de werkzaamheden, zoals overige gebouwen en bosschages. De mogelijk aanwezige nesten van categorie 5 vogelsoorten worden hetzelfde behandeld als algemene broedvogels.

Algemene broedvogels

Binnen de verstoringszone van de projectgebieden bevindt zich veel geschikt broedgebied voor algemene broedvogels. Broedgevallen kunnen verwacht worden langs watergangen, op agrarische percelen, in of op de gebouwen, op de hoogspanningsmasten en in de bomen en bosschages rond de projectgebieden. Aanwezigheid van algemene broedvogels kan daarmee niet worden uitgesloten.

Mogelijke consequenties van de ingreep op algemene broedvogels worden behandeld in paragraaf 4.2.1.

3.2.2.2 Vleermuizen

Alle vleermuizen zijn zwaar beschermd (alle in Nederland voorkomende soorten staan vermeld in de Habitatrichtlijn). Vleermuizen kunnen een projectgebied gebruiken als verblijfplaats, vaste vliegroute en/of foerageergebied.

Verblijfplaatsen kunnen uitgesplitst worden in vier categorieën, te weten kraam-, zomer-, paar- en winterverblijven. Vleermuizen maken op verschillende manieren en in verschillende seizoenen gebruik van deze verblijfplaatsen. De eisen die vleermuizen stellen aan hun verblijfplaatsen zijn afhankelijk van de vleermuissoort en het gebruik van de verblijfplaats. Kraamverblijven worden in het voorjaar en de vroege zomer gebruikt door grote groepen drachtige vrouwtjes om hun jongen te baren en groot te brengen. Tegelijkertijd bevinden kleinere groepen mannetjes zich in de zomerverblijfplaatsen. Later in de zomer en in het najaar verplaatsen de mannetjes zich naar de paarverblijven, waaromheen ze een territorium bezetten en verdedigen tegen andere mannetjes. Binnen het territorium proberen de mannetjes langskomende vrouwtjes te lokken naar de paarverblijven, waar vervolgens de paring plaatsvindt. Het paarseizoen eindigt in de herfst, waarna de vleermuizen de winterverblijven opzoeken om te overwinteren. Sommige soorten migreren hiervoor over behoorlijke afstanden.

Vleermuizen gebruiken vliegroutes voor dagelijkse verplaatsingen tussen verblijfplaats en foerageergebieden en in het geval van migrerende soorten, voor de jaarlijkse trek van en naar de winterverblijven. Meestal maken vleermuizen langdurig gebruik van vaste routes die ze onthouden. Daarbij worden lijnvormige elementen zoals bomenrijen, dijken en watergangen gebruikt als vliegrouteondersteuning. Het onderbreken of verwijderen van deze elementen bij een (potentiële) vliegroute kan een negatief effect hebben op de mogelijkheid van vleermuizen om hun doel te bereiken.

Ten slotte kunnen vleermuizen een projectgebied gebruiken als foerageergebied. De vleermuizen komen via vaste routes naar het foerageergebied om daar in de buurt van bomen en water te jagen op vliegende insecten. Net zoals vaste vliegroutes die veelvuldig gebruikt worden, maken vleermuizen ook gebruik van vaste foerageergebieden. Het ongeschikt maken van een foerageergebied door bijvoorbeeld het kappen of verlichten van bomen of het dempen van waterpartijen, kan tot gevolg hebben dat vleermuizen geen toegang meer hebben tot voldoende voedsel.

Verblijf- en rustplaatsen

De woningen en boerderijen rondom het tracé bieden geschikte verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen vanwege de aanwezigheid van dakpannen daken en goed aanvliegbare kopgevels. Deze woningen en boerderijen zijn geschikt als kraam-, paar-, zomer- en winterverblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis (geen kraamverblijf), laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en meervleermuis. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen kan daarmee niet worden uitgesloten.

De bomen binnen de verstoringszone van de projectgebieden zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van boomholtes die geschikt kunnen zijn als vleermuisverblijfplaats. Er is in het Nijreesbos naast het intredepunt van HDD7 een boom met meerdere holtes waargenomen (figuur 3.20). Tevens kunnen hier, door de grote hoeveelheid aan hoge, oudere bomen, andere verblijfplaatsen in scheuren, spleten en loshangend schors aanwezig zijn, waar zich kraam-, paar- en zomerverblijfplaatsen van watervleermuis, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis kunnen bevinden. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen kan daarmee niet worden uitgesloten.

Figuur 3.20. Boom met holtes in het Nijreesbos.

Mogelijke consequenties van de ingreep op verblijfplaatsen van gebouw- en boombewonende vleermuizen worden behandeld in paragraaf 4.2.2.

Vliegrouteondersteuning

In de omgeving van de projectgebieden bevinden zich meerdere lijnvormig elementen in de vorm van bomenrijen, die dienst kunnen doen als vliegrouteondersteuning voor diverse vleermuissoorten. Echter zijn er in de omgeving voldoende alternatieve bomenrijen aanwezig waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. De bosrand van het Nijreesbos naast intredepunt HDD7 kan echter wel een essentiële vliegrouteondersteuning betreffen, vanwege de aanwezigheid van boomholtes, waar zich mogelijk verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen bevinden. De vleermuizen van deze mogelijke verblijfplaatsen gebruiken de bosrand dan waarschijnlijk als vliegrouteondersteuning van en naar hun verblijf.

Ook kan het Twentekanaal dienst doen als essentiële vliegrouteondersteuning. Er zijn geen andere grotere watergangen welke in dezelfde richting lopen. De aanwezigheid van een essentiële vliegroutes kan daarmee niet worden uitgesloten.

Mogelijke consequenties van de ingreep op mogelijk essentiële vliegroutes worden behandeld in paragraaf 4.2.2.

Foerageergebied

Er is veel geschikt foerageergebied aanwezig voor vleermuizen binnen en rond het projectgebied. Er is echter in de wijde omgeving en buiten de verstoringszone evenveel minstens even geschikt foerageergebied voorhanden. Het aanwezige foerageergebied in en binnen de verstoringszone van het projectgebied wordt daarom niet aangemerkt als essentieel foerageergebied. Aanwezigheid van essentieel foerageergebied is daarmee uitgesloten.

3.2.2.3 Overige zoogdieren

Uit het bureauonderzoek is naar voren gekomen dat er binnen een straal van 2,5 kilometer tot het plangebied diverse beschermde, niet vrijgestelde, zoogdieren zijn waargenomen. Het gaat om de boommarter, bunzing, das, eekhoorn, egel, otter, steenmarter, wezel en wolf. Daarnaast is de aanwezigheid van hermelijn in de omgeving niet uitgesloten vanwege de verborgen leefwijze van deze soort. Aanwezigheid van overige beschermde, niet-vrijgestelde zoogdieren kan op basis van de aanwezige habitats en het landelijke verspreidingspatroon uitgesloten worden binnen het projectgebied.

Boommarter

De boommarter is een soort van een bosrijke omgeving. In Nederland komt de boommarter in allerlei typen en leeftijden bos voor. Boommarters kiezen hun rustplaatsen vaak in boomholten, konijnen-, vossen of dassenhopen, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Nesten zitten vaak in oude spechten- of eekhoornholten, regelmatig in inrottingsholten en soms in gebouwen die in of aan de rand van het bos staan (Zoogdierverseniging, z.d.). Er zijn drie waarnemingen bekend van de boommarter rond het Nijreesbos, langs de Rijksweg A35. Dit betroffen alle drie doodgereden exemplaren langs de snelweg A35. Er zijn in dit bosgebied diverse mogelijkheden voor de boommarter om een verblijfplaats te hebben, zoals boomholtes, hopen en takkenstapels. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van de boommarter kan daarmee niet worden uitgesloten. De boommarter kan tevens foerageren in de omgeving van het tracé, maar er is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig in de wijde omgeving, waardoor dit niet als essentieel foerageergebied wordt gezien.

Mogelijke consequenties van de ingreep op verblijfplaatsen van de boommarter worden behandeld in paragraaf 4.2.3.

Bunzing

De bunzing heeft een voorkeur voor kleinschalig landschap met houtwallen, greppels en sloten met overhangende vegetatie, ook dorpen en buitenwijken van steden vormen geschikt leefgebied. Een bunzing maakt zijn schuilplaats in oude hopen van bijvoorbeeld konijn, mol, vos en das. Maar ook onder steenhopen, houtmijten, in holle bomen of onder boomwortels. Hij bekleedt zijn hol met gras en mos. In de winter maakt de bunzing zijn schuilplaats op warmere plaatsen, zoals onder stro- en hooibalen bij boerderijen. De bunzing graaft soms zelf een hol. (Zoogdierverseniging, z.d.). Er zijn diverse waarnemingen bekend van de bunzing rond de projectgebieden. Schuren en boerderijen rond de projectgebieden bieden mogelijk geschikte winterverblijfplaatsen voor de bunzing en het Nijreesbos nabij intredepunt HDD7 biedt mogelijk geschikte verblijfplaatsen voor de bunzing in de vorm van hopen, takkenstapels en boomholtes. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van de bunzing kan daarmee niet worden uitgesloten. De bunzing kan tevens foerageren rond het tracé, maar er is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig in de wijde omgeving, waardoor dit niet als essentieel foerageergebied wordt gezien.

Mogelijke consequenties van de ingreep op verblijfplaatsen van de bunzing worden behandeld in paragraaf 4.2.4.

Das

De das leeft in allerlei biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Het leefgebied moet voldoende dekking bevatten, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze kunnen graven, met een grondwaterstand van tenminste 1,5 m onder het maaiveld (Zoogdierverseniging z.d.). Er zijn twee waarnemingen bekend van de das in een bosgebied ten zuiden van de A35. Het Nijreesbos bij het intredepunt HDD7 biedt ook geschikt leefgebied voor de das vanwege de afwisseling van dekking en weidelandschap. Het hele bosschape kon niet gecontroleerd worden op aanwezigheid van een

dassenburcht, maar mogelijk is deze wel aanwezig. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van de das kan daarmee niet worden uitgesloten. Wanneer er een burcht aanwezig is in dit bosschage, betreft de omgeving essentieel foerageergebied voor de das. De aanwezigheid van essentieel foerageergebied kan daardoor tevens niet worden uitgesloten.

Mogelijke consequenties van de ingreep op verblijfplaatsen en mogelijk essentieel foerageergebied van de das worden behandeld in paragraaf 4.2.3.

Eekhoorn

Eekhoorns leven met name in bossen, maar ook in parken, tuinen en houtwallen in de buurt van bossen. De eekhoorn maakt nesten in bomen en gebruikt ook regelmatig boomholtes als verblijfplaats (Zoogdierverseniging, z.d.). Er zijn meerdere waarnemingen van de eekhoorn bekend rond het tracé. Met name het Nijreesbos bij intredepunt HDD7 is geschikt voor de eekhoorn vanwege de aanwezigheid van bomenrijen en bosschages en ligging buiten de bebouwde kom en industriegebied. Er zijn tijdens het veldbezoek geen nesten van de eekhoorn waargenomen in de bomen, maar doordat sommige bomen nog in blad stonden en niet het volledige Nijreesbos is geïnspecteerd, kan het zijn dat hier wel nesten van eekhoorn aanwezig zijn. Tevens kan de eekhoorn een verblijfplaats hebben in de boomholtes die hier zijn waargenomen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van de eekhoorn kan daarmee niet worden uitgesloten. De eekhoorn kan tevens foerageren rond het tracé, maar er is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig in de wijde omgeving, waardoor dit niet als essentieel foerageergebied wordt gezien.

Mogelijke consequenties van de ingreep op verblijfplaatsen van de eekhoorn worden behandeld in paragraaf 4.2.3.

Egel

De egel leeft in bijna alle landschappen. In sommige gebieden zijn ze echter algemener dan in andere. Tuinen, bosranden, struweel en loofbos, liefst met ondergroei, zijn goede leefgebieden. Egels komen ook in steden voor, zolang er maar groen en schuilplaatsen aanwezig zijn (Zoogdierverseniging, z.d.). Er zijn meerdere waarnemingen bekend van de egel rond het tracé. Het tracé loopt niet middels een open ontgraving door een bosschage, op de locaties waar men gaat graven is onvoldoende dekking voor een verblijfplaats van de egel. Wel kan de egel aanwezig zijn rondom de werkterreinen in bosschages en ruigtes. De aanwezigheid van de egel kan hier niet worden uitgesloten.

Mogelijke consequenties van de ingreep op verblijfplaatsen van de egel worden behandeld in paragraaf 4.2.5.

Otter

Otters leven in oeverzones met voldoende dekking en rust van allerlei soorten stromende wateren, zoals meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. Overdag verblijft de otter in een dagrustplaats die zich bevindt op oevers in dichte oevervegetaties (o.a. riet), struwelen en bosschages, maar ook in kunstmatige holten. De nesten waar de jongen worden geworpen, liggen vaak in overstromingsvrije oeverholtes in een rustig gebied en worden regelmatig door de moeder verplaatst (Zoogdierverseniging, z.d.). Er zijn twee waarnemingen van de otter bekend in natuurgebied De Doorbraak. Hier loopt een meanderende watergang doorheen. Langs de oevers hiervan staan op meerdere locaties bomen en bosschages, waar de otter mogelijk een verblijfplaats kan hebben. Tevens betreft deze watergang één van de weinige watergangen welke in deze richting onder de snelweg A35 loopt, waardoor dit tevens een essentieel verbindend element kan betreffen. Het Twentekanaal kan daarnaast ook gebruikt worden als essentieel verbindend element voor de otter. De aanwezigheid van de otter kan daarmee niet worden uitgesloten.

Mogelijke consequenties van de ingreep op de otter worden behandeld in paragraaf 4.2.6.

Steenmarter

De steenmarter is een typische cultuurvolger. Binnen het territorium heeft de soort soms wel tientallen rustplaatsen. Rustplaatsen kunnen zich op veel plaatsen bevinden, zowel in bebouwd gebied als ook in het buitengebied. Verblijfplaatsen of nesten bevinden zich bijvoorbeeld in holtes of in openingen tussen platen en stenen (Zoogdiervereniging, z.d.). Er zijn meerdere waarnemingen bekend van de steenmarter rond het tracé. Schuren en boerderijen rond het tracé bieden mogelijk geschikte verblijfplaatsen voor de steenmarter en het Nijreesbos bij intredepunt HDD7 biedt mogelijk geschikte verblijfplaatsen voor de steenmarter in de vorm van hollen, takkenstapels en boomholtes. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van de steenmarter kan daarmee niet worden uitgesloten. De steenmarter kan tevens foerageren in de omgeving van het tracé, maar er is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig in de wijde omgeving, waardoor dit niet als essentieel foerageergebied wordt gezien.

Mogelijke consequenties van de ingreep op verblijfplaatsen van de steenmarter worden behandeld in paragraaf 4.2.4.

Wezel

Wezels leven bij voorkeur in open, droge natuur- en cultuurlandschap maar verder in veel verschillende biotopen (zoals bossen, duinen, wei- en akkerland). Meestal in droger gebied dan de hermelijn. Echter overal waar woelmuizen ontbreken, ontbreekt ook de wezel. Ze zoeken graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude hollen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren. Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt (Zoogdiervereniging, z.d.). Er zijn vier waarnemingen bekend van de wezel rond het tracé. De omgeving van het tracé betreft geschikt leefgebied voor de wezel vanwege de aanwezigheid van cultuurlandschap met weilanden, bosschages en bomenrijen. Er is voldoende dekking voor de wezel en hier is tevens voldoende voedsel te vinden. De aanwezigheid van de wezel kan daarmee niet worden uitgesloten.

Mogelijke consequenties van de ingreep op verblijfplaatsen van de wezel worden behandeld in paragraaf 4.2.7.

Wolf

Bij voorkeur leeft de wolf in uitgestrekte open bossen en afgelegen moerasgebieden. De soort is echter een 'cultuurvolger' en heeft geleerd te overleven in gebieden waar ook mensen wonen. De wolf heeft een grote behoefte aan drinkwater (omdat hij dagelijks lange afstanden loopt) en komt dus weinig voor in droge landschappen. Het nest van een wolf bevindt zich vaak in een grot of zit verscholen onder boomwortels of tussen de rotsen. De wolf graaft soms ook een hol of vergroot hollen van andere dieren zoals vos en das (Zoogdiervereniging, z.d.). De waarneming van wolf in de omgeving van het projectgebied betreft een zwervend dier. Geschikt vestigingshabitat is niet aanwezig en de wolf heeft geen binding aan het projectgebied en de omgeving daarvan. Aanwezigheid van de wolf is daarom uitgesloten.

Hermelijn

De hermelijn komt in alle habitats voor, in open plekken, in bossen, houtwallen, duinen, akkers en vochtig terrein. Belangrijk is dat er voldoende dekking en schuilmogelijkheden aanwezig zijn en dat er voldoende prooidieren in de vorm van (woel)muizen te vinden zijn. Verblijfplaatsen bevinden zich op plaatsen met voldoende dekking, zoals in bosschages, takkenbulten en in hollen van muizen, ratten, konijnen, mollen, dassen en vossen (Zoogdiervereniging, z.d.). Er zijn geen waarnemingen bekend van de hermelijn in de omgeving van het projectgebied, maar door de

verborgen leefwijze kan het zijn dat de soort wel aanwezig is, maar nog nooit waargenomen. De omgeving van het tracé betreft geschikt leefgebied voor de hermelijn vanwege de aanwezigheid van cultuurlandschap met weilanden, bosschages en bomenrijen afgewisseld met watergangen. Er is voldoende dekking voor de hermelijn en hier is tevens voldoende voedsel te vinden. De aanwezigheid van de hermelijn kan daarmee niet worden uitgesloten.

Mogelijke consequenties van de ingreep op verblijfplaatsen van de hermelijn worden behandeld in paragraaf 4.2.7.

3.2.2.4 Reptielen

Uit het bureauonderzoek is naar voren gekomen dat er binnen een straal van 2,5 kilometer tot het plangebied diverse beschermde, niet vrijgestelde, reptielen zijn waargenomen. Het gaat om de hazelworm en levendbarende hagedis. Aanwezigheid van overige beschermde, niet-vrijgestelde reptielen kan op basis van de aanwezige habitats en het landelijke verspreidingspatroon uitgesloten worden binnen het projectgebied.

Hazelworm

De hazelworm komt in een breed scala aan vochtige habitats met voldoende dekking van dichte vegetatie voor. De meeste waarnemingen worden echter gedaan in heide- en bosgebieden. Daarnaast komt de soort onder andere voor in houtwallen, struwelen, bermen en ruderaal terreinen. De hazelworm leidt een verborgen levenswijze en houdt zich graag schuil onder stenen, dood hout, afval en tussen bodemstrooisel (RAVON, z.d.). Er is één waarneming bekend van de hazelworm ten zuidoosten van het tracé. Het Nijreesbos nabij intredepunt HDD7 kan geschikt leefgebied voor de hazelworm bevatten vanwege de aanwezigheid van dekking en bodemstrooisel. De aanwezigheid van de hazelworm kan hier niet worden uitgesloten.

Mogelijke consequenties van de ingreep op leefgebied van de hazelworm worden behandeld in paragraaf 4.2.8.

Levendbarende hagedis

De levendbarende hagedis leeft in Nederland met name in heide- en hoogveengebieden en in veel beperktere mate langs infrastructuur, bosranden en duingebieden. Belangrijk is dat er voldoende dekking en schuilmogelijkheden aanwezig zijn, maar ook open plekken om te zonnen. Een structuurrijke vegetatie is daarom van belang (RAVON, z.d.). Er zijn drie waarnemingen bekend van de levendbarende hagedis ten zuidoosten van het tracé, bij bosschages met open terreindelen. In het Nijreesbos zijn ook open delen aanwezig, waar de levendbarende hagedis kan voorkomen. Het intredepunt van HDD7 ligt vlak langs de bosrand, waar tevens een structuurrijke vegetatie aanwezig is. De aanwezigheid van de levendbarende hagedis kan daarmee niet worden uitgesloten.

Mogelijke consequenties van de ingreep op leefgebied van de levendbarende hagedis worden behandeld in paragraaf 4.2.8.

3.2.2.5 Amfibieën

Uit het bureauonderzoek is naar voren gekomen dat er binnen een straal van 2,5 kilometer tot het plangebied diverse beschermde, niet vrijgestelde, amfibieën zijn waargenomen. Het gaat om de kamsalamander, knoflookpad en poelkikker. Aanwezigheid van overige beschermde, niet-vrijgestelde amfibieën kan op basis van de aanwezige habitats en het landelijke verspreidingspatroon uitgesloten worden binnen het projectgebied.

Kamsalamander

De kamsalamander plant zich voort in geïsoleerde, relatief grote en diepe, visvrije poelen, vennen en vijvers met in de directe omgeving geschikt landhabitat in de vorm van bossen en struwelen. Het water mag niet geheel beschaduwd zijn en moet constant water bevatten (RAVON, z.d.). Er zijn meerdere waarnemingen bekend van de kamsalamander in een poel ten westen van het tracé. De meeste watergangen langs het tracé zijn ongeschikt voor de kamsalamander vanwege de afwezigheid van bosschages of struwelen, de grootte van de watergang en aanwezigheid van vis. Wel bevindt zich aan oostzijde van het Nijreesbos, langs de Rijksweg A35, een poel op het erf van de Maatkamsdwarweg 12A. Deze poel ligt naast het Nijreesbos en bevat mogelijk weinig vis. De poel kan mogelijk geschikt voortplantingshabitat van de kamsalamander betreffen. Echter bevinden zich tussen de bekende waarnemingen en het tracé een groot kanaal en snelwegen, welke gezien worden als onoverkomelijke barrières voor de kamsalamander. Ten oosten van Almelo zijn tevens geen waarnemingen in de omgeving van het tracé bekend en ook hier liggen snelwegen tussen het tracé en bekende waarnemingen. De aanwezigheid van de kamsalamander rond het tracé wordt daarmee uitgesloten.

Knoflookpad

De knoflookpad plant zich voort in relatief voedselrijke en grote vennen, poelen en andere geïsoleerde wateren in kleinschalig cultuurlandschap met een afwisseling van akkers, houtwallen, bosschages, ruigtes en heidegebieden. De winterperiode, maar ook gedurende een groot deel van de rest van het jaar, brengt de knoflookpad ingegraven in de grond door op zandige, goed vergraafbare plaatsen (RAVON, z.d.). Er zijn meerdere waarnemingen bekend van de knoflookpad in een poel ten westen van het tracé. De meeste watergangen langs het tracé zijn ongeschikt voor de knoflookpad vanwege de afwezigheid van struwelen en ruigtes, de afwezigheid van oever- en watervegetatie, de grootte van de watergang en aanwezigheid van vis. Wel bevindt zich aan oostzijde van het Nijreesbos, langs de Rijksweg A35, een poel op het erf van de Maatkamsdwarweg 12A. Deze poel ligt naast het Nijreesbos en bevat mogelijk weinig vis. Deze kan mogelijk geschikt voortplantingshabitat van de knoflookpad betreffen. Echter bevinden zich tussen de bekende waarnemingen en het tracé een groot kanaal en snelwegen, welke gezien worden als onoverkomelijke barrières voor de knoflookpad. Ten oosten van Almelo zijn tevens geen waarnemingen in de omgeving van het tracé bekend en ook hier liggen snelwegen tussen het tracé en bekende waarnemingen. De aanwezigheid van de knoflookpad rond het tracé wordt daarmee uitgesloten.

Poelkikker

De poelkikker komt voor in schone, stilstaande, vrij voedselarme wateren zoals vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden, uiterwaarden, agrarisch gebied en laagveen. Niet alleen tijdens de voortplanting, maar een groot deel van het zomerhalfjaar is de poelkikker in en om het water te vinden. De soort overwintert meestal op het land, bijvoorbeeld ingegraven in de grond, in muizenholletjes, onder stronken of in dammetjes waar puin aanwezig is (BIJ12, 2017; RAVON, z.d.). Er zijn meerdere waarnemingen bekend van de poelkikker in een poel ten westen van het tracé. De meeste watergangen langs het tracé zijn ongeschikt voor de poelkikker vanwege de afwezigheid van struwelen en ruigtes, de afwezigheid van oever- en watervegetatie, de grootte van de watergang en aanwezigheid van vis. Wel bevindt zich aan oostzijde van het Nijreesbos, langs de Rijksweg A35, een poel op het erf van de Maatkamsdwarweg 12A. Deze poel ligt naast het Nijreesbos en bevat mogelijk weinig vis. Echter bevat deze poel ook geen oevervegetatie en onderwatervegetatie, waardoor deze ongeschikt geacht wordt voor de poelkikker. Tevens bevinden zich tussen de bekende waarnemingen en het tracé onoverkomelijke barrières zoals snelwegen en een kanaal. De aanwezigheid van de poelkikker rond het tracé wordt daarmee uitgesloten.

3.2.2.6 Insecten

Uit het bureauonderzoek is naar voren gekomen dat er binnen een straal van 2,5 kilometer tot het plangebied diverse beschermde, niet vrijgestelde, insecten zijn waargenomen. Het gaat om de grote vos, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder en de teunisbloempijlstaart. Aanwezigheid van overige beschermde, niet-vrijgestelde insecten kan op basis van de aanwezige habitats en het landelijke verspreidingspatroon uitgesloten worden binnen het projectgebied.

Grote vos

De grote vos leeft met name in vochtige open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande waardbomen. De vlinder overwintert in holle bomen of stapels hout. De eitjes worden door het vrouwtje afgezet op de bovenste takken van hoge, vrijstaande bomen. De waardplanten van deze soort zijn onder andere iep, populier, zoete kers en enkele wilgensoorten (Vlinderstichting, z.d.). De grote vos is een soort die over grote afstanden kan zwerven en in toenemende mate in Nederland wordt gezien. Grotendeels gaat het daarbij om zwerfende dieren. Er zijn meerdere waarnemingen bekend van de grote vos rond het tracé. Het In het Nijreesbos naast intredepunt HDD7 staan mogelijk geschikte waardbomen voor de grote vos. De aanwezigheid van essentieel leefgebied van de grote vos kan niet worden uitgesloten.

Mogelijke consequenties van de ingreep op leefgebied van de grote vos worden behandeld in paragraaf 4.2.9.

Grote weerschijnvlinder

De grote weerschijnvlinder leeft in open plekken in bossen, zoals langs bospaden en bosranden. Als waardplant worden boswilg en grauwe wilg gebruikt, de imago's leven van sap van bloedende bomen. De grote weerschijnvlinder is een weinig mobiele vlinder, maar er liggen soms vele kilometers tussen de boom waar de vlinders vliegen en de plek waar de rups zich ontwikkelt. Daarom zijn er veel waarnemingen buiten het essentiële leefgebied van de soort. De grote weerschijnvlinder zet eieren af hoog in de toppen van wilgen (voornamelijk de boswilg, maar soms ook in de grauwe wilg). De top van deze wilgen moeten volop in de zon staan vanwege de warmte, maar de omgeving moet ook een hoge luchtvochtigheid bevatten. Indien de bomen veel in de wind staan is de luchtvochtigheid onvoldoende. Daarom worden eieren vrijwel altijd in luwe en zonrijke locaties zoals inhammen langs brede bospaden afgezet (Vlinderstichting, z.d.). Er zijn vier waarnemingen bekend van de grote weerschijnvlinder rond het tracé. Er zijn op enkele locaties knotwilgenbomen waargenomen langs het tracé, deze zijn echter te klein en liggen niet langs een bospad, waardoor deze ongeschikt zijn voor de grote weerschijnvlinder. Mogelijk zijn langs de bosrand van het Nijreesbos wel wilgenbomen aanwezig, welke geschikt zijn als waardboom voor de grote weerschijnvlinder. De aanwezigheid van essentieel leefgebied van de grote weerschijnvlinder kan daarmee niet worden uitgesloten.

Mogelijke consequenties van de ingreep op leefgebied van de grote weerschijnvlinder worden behandeld in paragraaf 4.2.9.

Kleine ijsvogelvlinder

De kleine ijsvogelvlinder leeft net als de grote weerschijnvlinder in open plekken in gevarieerde bossen. Als waardplant gebruikt de soort wilde kamperfoelie (Vlinderstichting, z.d.). Er zijn meerdere waarnemingen bekend van de kleine ijsvogelvlinder in het Nijreesbos. De wilde kamperfoelie is een bladverliezende klimplant en mogelijk is deze aanwezig in het Nijreesbos naast intredepunt HDD7. De aanwezigheid van essentieel leefgebied van de kleine ijsvogelvlinder kan daarmee niet worden uitgesloten.

Mogelijke consequenties van de ingreep op leefgebied van de kleine ijsvogelvlinder worden behandeld in paragraaf 4.2.9.

Teunisbloempijlstaart

De teunisbloempijlstaart plant zich voort in open plekken in bossen of langs bosranden. Waardplanten voor deze soort zijn wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart (Vlinderstichting, z.d.). Deze plantensoorten zijn (zeer) algemeen in Nederland, waardoor de teunisbloempijlstaart veel mogelijkheden heeft om zijn eieren te leggen. De soort is inmiddels in alle provincies van Nederland waargenomen, behalve in Friesland. Er zijn meerdere waarnemingen bekend van rupsen van de teunisbloempijlstaart in de bebouwde kom van Almelo, waaruit blijkt dat hier voortplanting plaatsvindt. De waardplanten van de teunisbloempijlstaart groeien vrijwel overal en de kans is groot dat (minstens één van) deze soorten in de omgeving van het tracé groeit. De aanwezigheid van voortplantingshabitat van de teunisbloempijlstaart kan daarmee niet worden uitgesloten.

Mogelijke consequenties van de ingreep op leefgebied van de teunisbloempijlstaart worden behandeld in paragraaf 4.2.10.

3.2.2.7 Vaatplanten

Uit het bureauonderzoek is naar voren gekomen dat er binnen een straal van 2,5 kilometer tot het plangebied één beschermde, niet vrijgestelde vaatplant is waargenomen. Het gaat om het kruipend moerasscherm. Aanwezigheid van overige beschermde, niet-vrijgestelde vaatplanten kan op basis van de aanwezige habitats en het landelijke verspreidingspatroon uitgesloten worden binnen het projectgebied.

Kruipend moerasscherm

Het kruipend moerasscherm groeit op stikstofrijke, natte grond aan oevers van beken en ondiepe poelen en langs sloten aan de rand van veengebieden, langs drinkpoelen in binnenduinweilanden- en valleien, extensief begraasde weilanden, oud grasland, ijsbanen en uiterwaarden. De soort komt voor in Zeeland, Noord-Brabant, Gelderland en in het oosten van Nederland (FLORON verspreidingsatlas, z.d.). Er is één waarneming van meerdere exemplaren bekend van het kruipend moerasscherm langs de oever van de watergang in natuurgebied De Doorbraak. De weilanden waar het tracé doorheen loopt, worden grotendeels intensief beheerd en bemest door vee en overstromen niet jaarlijks, waardoor dit ongeschikte groeiplaatsen betreffen voor het kruipend moerasscherm. Het Nijreesbos is tevens ongeschikt als groeiplaats vanwege de afwezigheid van natte grond en open plekken. De soort verspreid zich daarnaast slecht en zaden kunnen alleen ontkiemen op opengetrapte plekken. De aanwezigheid van kruipend moerasscherm in de directe omgeving van het tracé wordt daarmee uitgesloten.

3.2.2.8 Overige flora en fauna

Overige beschermde dier- en plantensoorten kunnen op basis van de recente waarnemingen, bekende verspreiding en de aanwezige habitats en kenmerken van het projectgebied, worden uitgesloten binnen de invloedsfeer van het projectgebied.

3.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in tabel 3.3 en die een beschermde status hebben in de Ow mogelijk voor kunnen komen in het projectgebied. In hoofdstuk 5 wordt nader op deze soorten in gegaan.

Tabel 3.3. Mogelijk aanwezige beschermde soorten in het projectgebied.

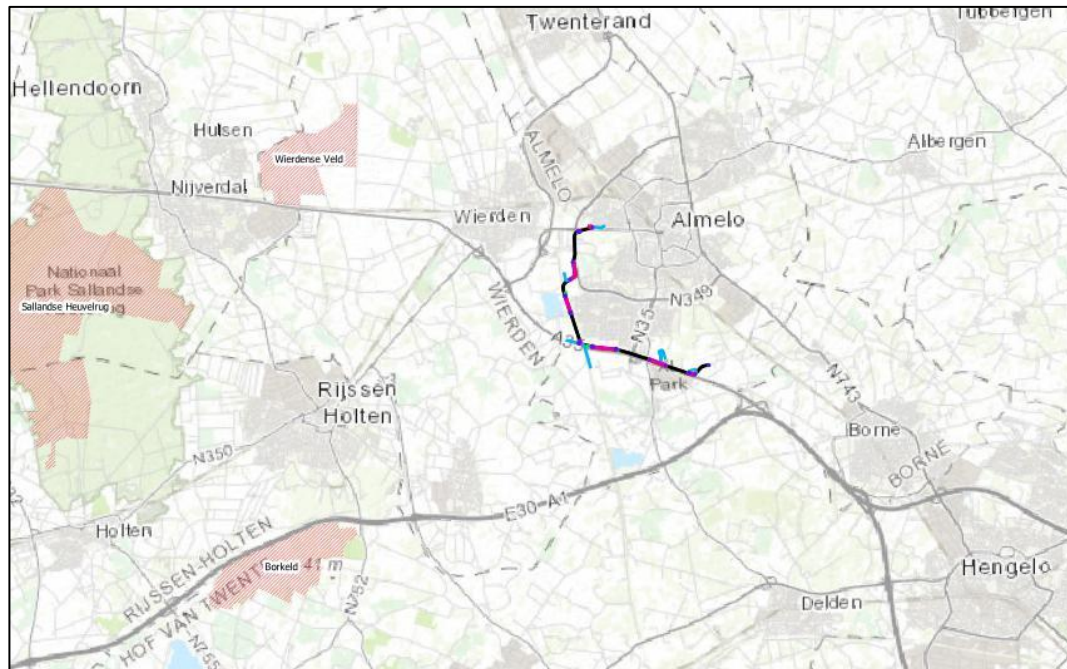
Soort	Beschermingsregime	Aanwezigheid	Toelichting
Jaarrond beschermde nesten	Art. 11.37 Bal Artikel 3.1.	Mogelijk	• Mogelijk nestlocaties boomvalk, buizerd, torenvalk, slechtvalk en raaf in hoogspanningsmast naast intredepunt HDD4. • Nestlocaties roek in bomen langs intredepunt HDD 3. • Mogelijke nestlocaties boomvalk, bosuil, buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespandief en zwarte specht in Nijreesbos en zwarte kraai- en eksterne nesten rond tracé. • Mogelijk nestlocaties huismus, gierwaluw, kerkuil, steenuil, boerenwaluw en huiswaluw in omliggende bebouwing. • Mogelijk nestlocaties grote gele kwikstaart langs watergang in natuurgebied De Doorbraak.
Algemene broedvogels	Art. 11.37 Bal Artikel 3.1.	Waarschijnlijk	Geschikte broedplaatsen in bermen, bosschages, watergangen, gebouwen en op agrarische percelen.
Vleermuizen	Art. 11.46 Bal Artikel 3.5.	Mogelijk	Mogelijk aanwezigheid van gebouw- en boombewonende vleermuissoorten en essentiële vliegroute langs bosrand Nijreesbos en Twentekanaal.
Otter	Art. 11.46 Bal Artikel 3.5	Mogelijk	Mogelijk verblijfplaatsen, foerageergebied en verbindend element in watergang natuurgebied De Doorbraak en Twentekanaal als essentieel verbindend element.
Boommarter, das en eekhoorn	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX Artikel 3.10	Mogelijk	Mogelijk verblijfplaatsen en essentieel leefgebied in Nijreesbos naast intredepunt HDD7.
Egel	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX	Mogelijk	Mogelijk verblijfplaatsen in ruigtes en bosschages langs tracé.
Wezel en hermelijn	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX	Mogelijk	Geschikt leefgebied met mogelijke verblijfplaatsen rondom tracé.
Bunzing en steenmarter	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX	Mogelijk	Mogelijk verblijfplaatsen in boerderijen en schuren, in bosschages en in Nijreesbos.
Hazelworm en levendbarende hagedis	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX	Mogelijk	Mogelijk essentieel leefgebied in Nijreesbos.
Grote vos, grote weerschijnvlinder en kleine ijsvogelvlinder	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX	Mogelijk	Mogelijk essentieel voortplantingshabitat in Nijreesbos.
Teunisbloempijlstaart	Art. 11.46 Bal	Mogelijk	Mogelijk voortplantingshabitat rond tracé.

3.3 Beschermde gebieden

3.3.1 Natura 2000-gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Wierdense Veld' is gelegen op ruim 6,5 kilometer ten noordwesten van het tracé (Figuur 3.21). Overige Natura 2000-gebieden, zoals de Sallandse Heuvelrug, Engbertsdijkswenen en Borkeld liggen op meer dan 10 kilometer afstand.

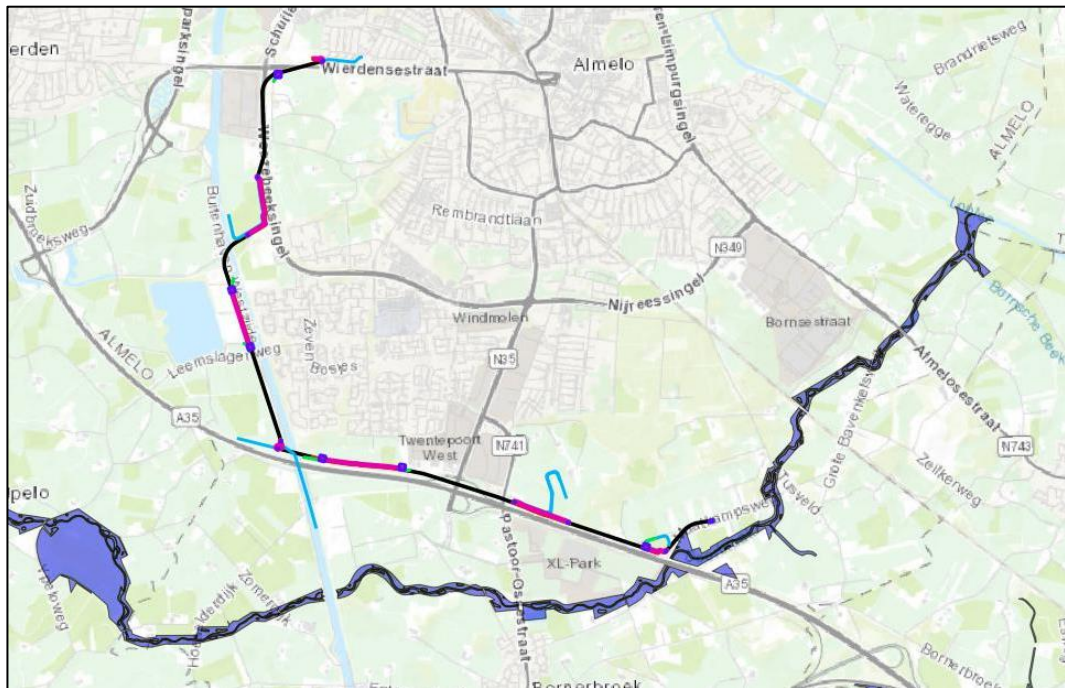
Het Wierdense veld is een restant van een ooit uitgestrekt veenlandschap in Twente. Het gebied is grotendeels afgegraven voor de turf. Het is begroeid met vochtige heide en enkele berkenbosjes. Binnen het hoogveen is het dekzandrelief plaatselijk zo sterk en uitgesproken dat op dekzandruggen droge heide voorkomt. Op de lage delen zijn enkele met water gevulde veenputten. Het gebied is aangemerkt als Habitatrictlijngebied. De doelstellingen voor dit gebied zijn de Habitattypen droge heiden, heischrale graslanden, actieve hoogvenen (hoogveenlandschap) en herstellende hoogvenen.

Figuur 3.21. Ligging van het tracé (zwart, roze en blauw) ten opzichte Natura 2000-gebieden (rood gearceerd) (bron achtergrond: Esri).

3.3.2 Natuur Netwerk Nederland

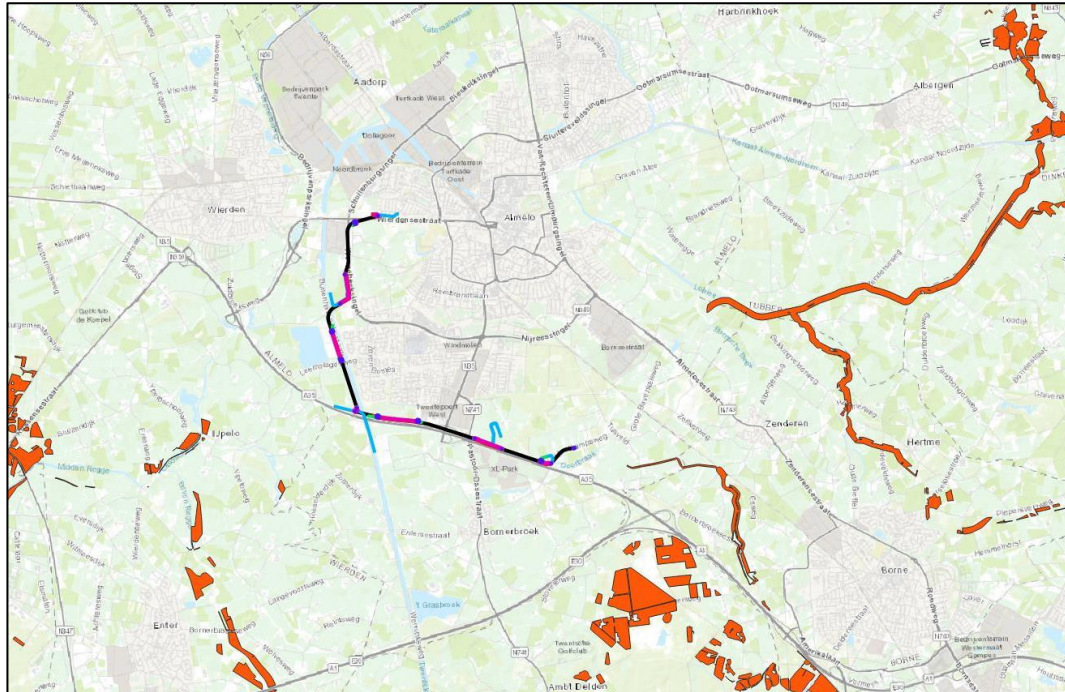
Het projectgebied is niet gelegen binnen een NNN-gebied (Figuur 3.22). Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op 60 meter ten oosten van intredepunt van HDD 8.

Figuur 3.22. Ligging van het tracé (zwart, roze en blauw) ten opzichte van het NNN (blauw gemarkeerd) (bron achtergrond: Esri).

3.3.3 Bos- en natuurgebieden buiten het NNN

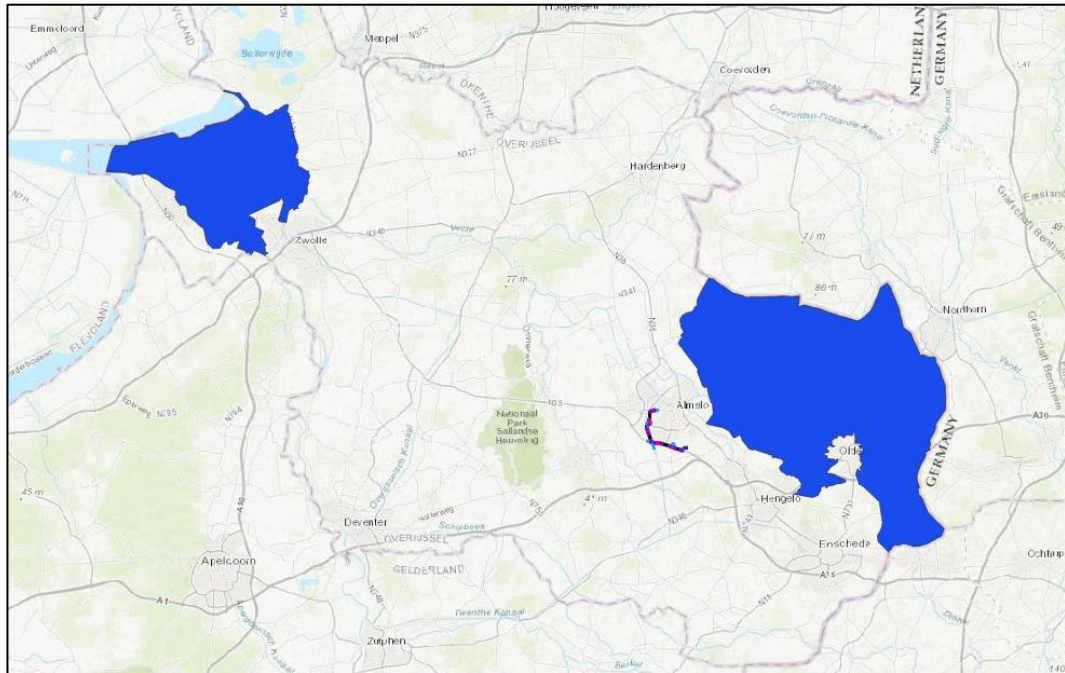
Het projectgebied is niet gelegen in een gebied aangewezen als een bos- en natuurgebied buiten het NNN (Figuur 3.23). Het dichtstbijzijnde gebied aangewezen als Natuur buiten het NNN is gelegen op 800 meter ten oosten van uittredepunt HDD 8.

Figuur 3.23. Ligging van het tracé (zwart, roze en blauw) ten opzichte van bos- en natuurgebieden buiten het NNN (oranje)(bron achtergrond: Esri).

3.3.4 Nationale landschappen

Het projectgebied ligt op ruim 3,5 kilometer afstand van het dichtstbijzijnde Nationale Landschap 'Noordoost-Twente' (Figuur 3.24).

Figuur 3.24. Ligging van het tracé (zwart, roze en blauw) ten opzichte van de Nationale landschappen 'Noordoost-Twente' en 'Ijsseldelta' (blauw) (bron achtergrond: Esri).

3.4 Beschermde houtopstanden Ow

Ten behoeve van de werkzaamheden worden geen bomen en bosschages gekapt. Tevens betreft de enige beschermde houtopstand rond het tracé het Nijreesbos, welke middels een HDD gepasseerd wordt.

4 Toetsing

In [paragraaf 4.1](#) is de effectbepaling van het plan gegeven. In [paragraaf 4.2](#) worden de werkzaamheden getoetst aan de soortenbescherming (Wnb). Indien vervolgstappen aan de orde zijn, is dit aangeven in een tekstkader. In [paragraaf 4.3](#) wordt het plan getoetst aan het beschermingsregime van het N2000, NNN-gebieden, aanvullend provinciaal beleid en de Omgevingswet (Ow).

4.1 Effectbepaling plan

Van de volgende aspecten van de werkzaamheden moet het effect op de aanwezige beschermde natuurwaarden bepaald worden:

- Het aanleggen van een kabeltracé in open ontgraving en middels HDD's;
- Het gebruiken van een werkterrein rond het tracé;
- Het aanleggen van een werkweg naar deze werkterreinen;
- Het gebruiken van een uitlegstrook van de HDD's;
- Een toename aan bedrijvigheid rond het tracé;
- Een mogelijke toename aan geluid, licht en trillingen rond het tracé.

Ten behoeve van de werkzaamheden worden geen gebouwen of bosschages aangetast. Mogelijk worden wel enkele kleinere watergangen aangetast. De planning van de werkzaamheden is nog onbekend, maar zullen voor de zomer van 2024 nog niet aanvangen.

4.2 Effecten op beschermde soorten

4.2.1 Vogels

Jaarrond beschermde nesten

Op de hoogspanningsmast naast het intredepunt van HDD4, naast de Leemslagenweg, is nestmateriaal waargenomen, waardoor zich hier mogelijk nesten kunnen bevinden van boomvalk, torenvalk of slechtvalk, raaf en buizerd.

Deze hoogspanningsmast wordt ten behoeve van de werkzaamheden niet verwijderd of aangetast, waardoor de functie van het nest behouden blijft. Wel kan er, wanneer binnen het broedseizoen gewerkt wordt, verstoring optreden op deze nestlocatie.

Men dient daarom de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen van de boomvalk, torenvalk, slechtvalk, raaf en buizerd. Deze loopt globaal van 1 maart tot en met 1 september.

Wanneer de werkzaamheden buiten deze periode worden uitgevoerd, zijn er geen negatieve effecten op de boomvalk, torenvalk, slechtvalk, raaf en buizerd.

Wanneer men de werkzaamheden wel binnen het broedseizoen moet uitvoeren, dient een nader onderzoek naar het gebruik van dit nest plaats te vinden.

Op het terrein van Waterschap vechtstromen, ten zuiden van watergang Nieuwe Graven en nabij het intredepunt van HDD3 zijn meerdere nesten waargenomen in de bomen. Uit de bureaustudie blijkt dat zich hier een roekenkolonie bevindt. Deze nesten zullen niet fysiek worden aangetast, waardoor de nesten hun functie zullen behouden. Wel kan het aanleggen van de kabel tot verstoring leiden van de aanwezige nesten. Het is daarom aan te raden om de werkzaamheden hier uit te voeren buiten het broedseizoen van de roek. Roeken broeden tussen 15 februari tot en met 15 juli. Wanneer de werkzaamheden buiten deze periode worden uitgevoerd, worden negatieve effecten op de roeken niet verwacht.

In de omgeving van het tracé zijn enkele boomnesten waargenomen, welke van ekster en zwarte kraai kunnen zijn. Deze nesten kunnen ook gebruikt worden door de ransuil en boomvalk. Het

intredepunt van HDD7 ligt tevens vlak langs bosgebied Nijreesbos. Door de grootte van het bos en de hoeveelheid (naald)bomen is het mogelijk dat hier tevens nesten aanwezig zijn van de boomvalk, bosuil, buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespandief en zwarte specht.

Door de nabije afstand tot deze potentiële nestlocaties en de omvang van de werkzaamheden kunnen de werkzaamheden mogelijk een verstoring effect hebben op mogelijk aanwezige jaarrond beschermde nesten in deze bomen en bosschages.

Het is daarom aanbevolen om de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen van deze soorten. Het broedseizoen van de boomvalk, bosuil, buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespandief en zwarte specht valt tussen 1 februari en 1 september. Buiten deze periode kunnen deze soorten gebruik maken van vaste rustplaatsen om te overnachten. Wanneer de werkzaamheden na zonsondergang worden uitgevoerd en hier veel bouwverlichting gebruikt wordt, worden deze mogelijke rustplaatsen verstoord. Het is daarom aan te bevelen om geen werkzaamheden uit te voeren na zonsondergang en voor zonsopkomst.

Wanneer de werkzaamheden buiten de broedperiode worden uitgevoerd en de werkzaamheden niet na zonsondergang worden uitgevoerd, worden negatieve effecten op mogelijk aanwezige nesten van boomvalk, bosuil, buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespandief en zwarte specht rond het tracé niet verwacht.

Indien dit niet mogelijk is deze werkwijze te volgen, dient er nader onderzoek plaats te vinden naar de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten in de directe omgeving van het tracé.

In en aan de gebouwen rondom het tracé kunnen mogelijk nestlocaties aanwezig zijn van huismus, gierzwaluw, kerkuil, steenuil, boerenzwaluw en huiszwaluw. Deze gebouwen worden niet fysiek aangetast, waardoor deze nesten hun functie blijven behouden. Deze soorten zijn tevens gewend aan het broeden in een omgeving met menselijke verstoring, omdat ze broeden in menselijke bebouwing. Vanwege de afstand tot deze mogelijke nestlocaties, de tijdelijke aard van de werkzaamheden en de reeds aanwezige verstoring wordt niet verwacht dat de werkzaamheden een negatief effect zullen hebben op nestlocaties van de huismus, gierzwaluw, kerkuil, steenuil, boerenzwaluw en huiszwaluw.

In natuurgebied De Doorbraak kunnen mogelijk nestlocaties aanwezig zijn van de grote gele kwikstaart onder bruggen of tussen boomwortels. Potentiële nestlocaties bevinden zich echter op minimaal 60 meter afstand van intredepunt van HDD8. Vanwege deze afstand, tussenliggende elementen als bosschages en een weg en de tijdelijke aard van de werkzaamheden wordt niet verwacht dat de werkzaamheden een negatief effect hebben op nestlocaties van de grote gele kwikstaart.

Algemene broedvogels

Alle inheemse broedvogels zijn tijdens het broeden wettelijk beschermd volgens de Vogelrichtlijn. Als er ten tijde van de beoogde start van de werkzaamheden vogels in, of binnen de verstoringszone van het projectgebied broeden, kunnen de werkzaamheden ter plaatse geen doorgang vinden totdat de jongen zijn uitgevlogen. Vergunning voor algemene broedvogels wordt in de praktijk niet verleend, dit mede gezien bijna altijd alternatieven voorhanden zijn. Het verdient daarom de aanbeveling om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Een wettelijk vastgestelde periode voor het broedseizoen bestaat niet, bepalend is of broedgevallen aanwezig zijn. Indicatieve datumgrenzen zijn 15 maart tot 15 juli, maar er bestaan, afhankelijk van het weer en de vogelsoort, vele uitzonderingen op deze regel.

Indien de werkzaamheden starten aan het begin van het broedseizoen, dan dienen broedgevallen binnen het project- en verstoringsgebied van de werkzaamheden voorkomen te worden. Het ongeschikt maken kan preventief gedaan worden door ruim voor het vogelbroedseizoen het gebied te ontdoen van geschikte nestgelegenheden of door het gebruik van vogelwerende middelen, zoals vlaggetjes of fluitlint op agrarische percelen.

De plaatsing en werking van deze middelen dient gecontroleerd te worden vanaf de plaatsing totdat de werkzaamheden zijn afgerond. door een ter zake kundig ecooloog.

Het is echter praktisch onhaalbaar en tevens onwenselijk om bomen en bosschages broedvogelvrij te houden, waardoor streng wordt geadviseerd om de werkzaamheden uit te voeren buiten het vogelbroedseizoen. Tevens mogen de middelen geen verstoring werking hebben op overige beschermde natuurwaarden zoals jaarrond beschermde nesten, beschermde zoogdieren, reptielen en insecten, beschermde-gebieden of beschermde houtopstanden.

Indien de werkzaamheden starten te midden van het broedseizoen, dient het project- en verstoringsgebied eerst door een ter zake kundige ecooloog gecontroleerd te worden op aanwezigheid van broedvogels. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het project- of verstoringsgebied, worden door de ter zake kundige ecooloog specifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt (een deel van) het projectgebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot alle nesten, vanuit eigen beweging van de vogels, niet meer in gebruik zijn.

De genoemde maatregelen zijn globaal voor de projectgebieden beschreven, maar vergen wel vaak maatwerk in het veld. Daarom dienen activiteiten binnen het broedseizoen altijd onder begeleiding van een ter zake kundig ecooloog te worden uitgevoerd.

4.2.2 Vleermuizen

In de woningen en boerderijen rond de projectgebieden kunnen verblijfplaatsen aanwezig zijn van gebouwbewonende vleermuissoorten. Tevens zijn er in het Nijreesbos enkele holtes waargenomen, waar zich verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen kunnen bevinden. De bosrand van het Nijreesbos en het Twentekanaal kunnen daarbij als essentiële vliegrouteondersteuning dienen voor vleermuizen. Ten behoeve van de werkzaamheden worden geen gebouwen, grotere watergangen en bomen aangetast. Verblijfplaatsen en vliegroutes zullen dus fysiek niet aangetast worden. Wel kan er lichtverstoring van verblijfplaatsen en vliegroutes optreden door het gebruik van bouwverlichting tijdens de werkzaamheden. Een dergelijke verstoring kan tot gevolg hebben dat een verblijfplaats verlaten wordt of vleermuizen gedesoriënteerd raken. Deze verstoring werking is in strijd met de verbodsartikelen uit de Omgevingswet en dient dus voorkomen te worden.

Om effecten van lichtuitstraling te voorkomen wordt geadviseerd om, indien verlichting wordt gebruikt, deze weg te draaien van bomen, de bosrand van het Nijreesbos, het Twentekanaal en gebouwen. Dit is zeker noodzakelijk in de schemer en nacht (van 1 uur voor zonsondergang tot 1 uur na zonopkomst) gedurende de actieve periode van vleermuizen (circa 15 april t/m 15 oktober). Dit houdt in dat de verlichting naar beneden gericht dient te zijn en zo min mogelijk naar de omgeving mag uitstralen. Indien deze werkwijze wordt aangehouden, is een effect op vleermuisverblijfplaatsen en een mogelijk essentiële vliegroute uitgesloten.

4.2.3 Boommarter, das en eekhoorn

In het Nijreesbos bevinden zich mogelijk verblijfplaatsen en essentieel foerageergebied voor de boommarter, das en eekhoorn. Het intredepunt van HDD7 bevindt zich vlak naast dit bosschage. In de directe omgeving van intredepunt HDD7 zijn enkele boomholtes waargenomen, waar zich verblijfplaatsen van boommarter en eekhoorn kunnen bevinden. Tevens kan de das een burcht hebben in dit bosschage.

Het Nijreesbos wordt niet fysiek aangetast. De functionaliteit van mogelijk aanwezige verblijfplaatsen en foerageergebied blijven behouden. De werkzaamheden kunnen echter wel

leiden tot verstoring van de boomarter, das en eekhoorn. Er wordt daarom geadviseerd om de werkzaamheden rondom Intredepunt HDD7 uit te voeren buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van de boomarter, das en eekhoorn. Deze loopt globaal voor deze soorten tussen 1 december en 30 juli. Tevens dienen er geen werkzaamheden uitgevoerd te worden na zonsondergang en voor zonsopkomst. Wanneer de werkzaamheden buiten deze periode worden uitgevoerd en niet na zonsondergang, worden negatieve effecten op de boomarter, eekhoorn en das niet verwacht.

4.2.4 Steenarter en bunzing

De bunzing en steenarter kunnen mogelijk verblijfplaatsen hebben in woningen en boerderijen rond het tracé en kunnen tevens verblijfplaatsen hebben in het Nijreesbos.

De gebouwen rond het tracé worden niet fysiek aangetast, waardoor verblijfplaatsen hier niet fysiek worden aangetast. Tevens bevinden berderijen en woningen zich op minstens 50 meter afstand van het tracé en is hier reeds verstoring aanwezig door bewoners en verkeer. Er wordt daarom niet verwacht dat de werkzaamheden een negatief effect zullen hebben op verblijfplaatsen van de bunzing en steenarter.

Ook kunnen deze soorten een verblijfplaats hebben in het Nijreesbos. Het Nijreesbos zal niet aangetast worden ten behoeve van de werkzaamheden. De werkzaamheden kunnen echter wel leiden tot verstoring van de steenarter en bunzing. Er wordt daarom geadviseerd om de werkzaamheden bij Intredepunt HDD7 uit te voeren buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van de bunzing en steenarter. Deze loopt globaal voor deze soorten tussen 15 maart en 1 september. Tevens dienen er geen werkzaamheden te worden uitgevoerd na zonsondergang en voor zonsopkomst. Wanneer de werkzaamheden buiten deze periode worden uitgevoerd en niet na zonsondergang, worden negatieve effecten op de steenarter en bunzing niet verwacht.

4.2.5 Egel

In tuinen en ruigtes kunnen zich mogelijk verblijfplaatsen van de egel bevinden. Tevens bevindt Intredepunt HDD7 zich vlak naast het Nijreesbos. Hier kunnen ook mogelijk verblijfplaatsen van de egel, zowel zomer- als winterverblijfplaatsen, aanwezig zijn.

Het Nijreesbos wordt niet fysiek aangetast. Tevens worden er geen achtertuinen of andere ruigtes aangetast ten behoeve van de werkzaamheden. De open ontgravingen en in- en uittredepunten van de HDD's liggen allen in intensief beheerd agrarisch land, waarbij de vegetatie kort gemaaid is en onvoldoende dekking bevat voor de egel.

De egel is gewend aan enige mate van verstoring, doordat de soort vaak leeft in urbane gebieden waar veel menselijke activiteit is. Overdag wordt verstoring op de egel daarom uitgesloten.

Wanneer de werkzaamheden nabij het Nijreesbos worden uitgevoerd na zonsondergang, is het mogelijk dat de functionaliteit van verblijfplaatsen van de egel verstoord worden. Dit is in strijd met de verbodsartikelen van de Ow. Daarom wordt aangeraden om de werkzaamheden alleen overdag uit te voeren en niet na zonsondergang, zodat verblijfplaatsen van de egel niet verstoord worden. Wanneer de werkzaamheden niet na zonsondergang uitgevoerd worden, worden negatieve effecten op de egel niet verwacht.

4.2.6 Otter

De otter kan mogelijk een verblijfplaats hebben in de bosschages langs de watergang in natuurgebied De Doorbraak. Tevens betreft deze watergang één van de weinige watergangen welke in deze richting onder de snelweg A35 loopt, waardoor dit tevens een essentieel verbindend element kan betreffen en essentieel foerageergebied. Ook kan het Twentekanaal gebruikt worden als essentieel verbindend element.

Deze watergangen en deze bosschages worden ten behoeve van de werkzaamheden niet aangetast. De werkzaamheden vinden plaats op minimaal 60 meter afstand van de Doorbraak en het Twentekanaal. Het Twentekanaal wordt middels een HDD gepasseerd. Tevens loopt er tussen de werkzaamheden en natuurgebied De Doorbraak een weg met enkele bosschages, welke het natuurgebied afscheiden van het werkterrein tevens ligt het werkterrein hier vlak naast de snelweg. Er wordt daarom niet verwacht dat de werkzaamheden overdag een negatief effect zullen hebben op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen, foerageergebied en verbindend element van de otter. Echter is de otter een dier dat na de schemer actief wordt. Wanneer de werkzaamheden na zonsondergang uitgevoerd worden, worden foeragerende en zich verplaatsende otters in het Twentekanaal en natuurgebied de Doorbraak mogelijk verstoord. Men dient daarom de werkzaamheden overdag uit te voeren. Wanneer de werkzaamheden niet na zonsondergang uitgevoerd worden, worden negatieve effecten op de otter niet verwacht.

4.2.7 Wezel en hermelijn

De omgeving van HDD1 en HDD2 betreft geschikt leefgebied voor de wezel en hermelijn. Ook het Nijreesbos naast intredepunt HDD7 betreft geschikt leefgebied voor de wezel en hermelijn. Het tracé loopt in open ontgraving en in- en uitredepunten van HDD's door intensief beheerde agrarische percelen met kort gemaaide vegetatie en weinig dekking. Hier worden geen verblijfplaatsen van de wezel en hermelijn verwacht. Direct binnen de werkterreinen en de werkwegen worden hier geen verblijfplaatsen verwacht vanwege de minimale dekking en de ligging op agrarische percelen met gras. Wel kunnen mogelijk aanwezige verblijfplaatsen in de omgeving verstoord worden wanneer de werkzaamheden plaatsvinden, waardoor de functionaliteit van een verblijfplaats mogelijk verloren kan gaan. Er wordt daarom geadviseerd om de werkzaamheden uit te voeren buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van de wezel en hermelijn. Deze loopt globaal voor deze soorten tussen 15 maart en 1 september. Tevens dienen geen werkzaamheden uitgevoerd te worden na zonsondergang en voor zonsopkomst. Wanneer de werkzaamheden buiten deze periode worden uitgevoerd en voor zonsondergang, worden negatieve effecten op de wezel en hermelijn niet verwacht.

4.2.8 Hazelworm en levendbarende hagedis

De hazelworm en levendbarende hagedis kunnen mogelijk aanwezig zijn in het Nijreesbos. Echter loopt het tracé door intensief beheerde agrarische percelen en wordt het Nijreesbos gepasseerd middels een HDD, waarvan de in- en uitredepunten op agrarische percelen liggen die ongeschikt zijn voor de hazelworm en levendbarende hagedis. Hierdoor worden negatieve effecten op de hazelworm en de levendbarende hagedis niet verwacht.

4.2.9 Grote vos, grote weerschijnvlinder en kleine ijsvogelvlinder

In het Nijreesbos kunnen mogelijk waardbomen- en planten aanwezig zijn van de grote vos, grote weerschijnvlinder en kleine ijsvogelvlinder. Er worden geen bomen gekapt of aangetast ten behoeve van de werkzaamheden, het Nijreesbos wordt gepasseerd middels een HDD. Er worden daarom geen negatieve effecten verwacht op mogelijk voortplantingshabitat van de grote vos, grote weerschijnvlinder en kleine ijsvogelvlinder.

4.2.10 Teunisbloempijlstaart

Binnen en rond het tracé kunnen mogelijk waardplanten aanwezig zijn van de teunisbloempijlstaart. Het is aangetoond dat de teunisbloempijlstaart zich voortplant in Almelo. Aangezien de waardplanten van de teunisbloempijlstaart overal kunnen groeien, is de kans groot

dat er één of enkele waardplanten binnen of rond de werkterreinen en werkwegen groeien. In de strooisellaag kunnen dan tevens poppen van de teunisbloempijlstaart aanwezig zijn.

Er dient daarom een nader onderzoek te worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van waardplanten van de teunisbloempijlstaart; dit betreffen wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart in de potentiële gebieden. Deze dienen in kaart gebracht te worden door de ecooloog. Tussen juni en september kan gecontroleerd worden of (één van) deze waardplanten aanwezig is binnen het werkterrein of de aanrijweg. Als één van deze waardplanten wordt aangetroffen, dient er gecontroleerd te worden of hier rupsen op aanwezig zijn van de teunisbloempijlstaart.

Voor het nader onderzoek naar rupsen dient het onderzoeksprotocol van de Vlinderstichting (2023) gevolgd te worden. Er dienen 3 bezoeken in juli en augustus gedaan te worden waarbij een kwartier wordt gezocht naar mogelijk aanwezige rupsen. Er dienen 2 bezoeken in juli en 1 bezoek in de eerste helft van augustus gedaan te worden.

Wanneer hier rupsen op worden aangetroffen, dient een vergunning te worden aangevraagd om deze waardplanten en daarmee voortplantingshabitat van de teunisbloempijlstaart te mogen aan te tasten.

4.3 Effecten op beschermde gebieden

4.3.1 Effecten op Natura 2000-gebieden

Uit de bureaustudie blijkt dat Natura 2000-gebied 'Wierdense Veld' is gelegen op ruim 6,5 kilometer ten westen van het projectgebied. Overige Natura 2000-gebieden liggen op meer dan tien kilometer afstand. Gezien de relatief kleine en kortdurende ingreep, de afstand en de aanwezigheid van tussenliggende afschermende elementen, zoals bomenrijen, woonwijken, glooiingen in het landschap en de tussenliggende wegen, kunnen effecten door storingsfactoren zoals verdroging, versnippering, of verstoring door geluid, licht en trillingen op voorhand worden uitgesloten. Negatieve effecten van verzuring en vermistening ten gevolge van stikstofdepositie via de lucht kunnen niet op voorhand uitgesloten worden. Voor effecten door verzuring en vermistening door N-depositie dient een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd waarbij de effecten op alle Natura 2000-gebieden binnen een straal van 25 kilometer beoordeeld dienen te worden. Dit betreffen Natura 2000-gebieden Wierdense Veld, Borkeld, Sallandse Heuvelrug, Engbertsdijkerven, Boetelerveld, Vecht- en Beneden-Reggegebied, Springendal & Dal van de Mosbeek, Lemselermaten, Lonnekemeer, Landgoederen Oldenzaal, Buurserzand & Haaksbergen en Witte Veen.

4.3.2 Effecten op het NNN

Het projectgebied is niet gelegen binnen een NNN-gebied. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op 60 meter ten zuidoosten van intredepunt HDD8. De provincie Overijssel kent geen externe werking op NNN-gebieden. Er zijn dus geen negatieve effecten op deze NNN-gebieden en er hoeven geen vervolgstappen in acht te worden genomen.

4.3.3 Effecten op Bos- en natuurgebieden buiten het NNN

Het projectgebied is niet gelegen in een gebied aangewezen als Natuur buiten het NNN. Het dichtstbijzijnde gebied aangewezen als Natuur buiten het NNN is gelegen op 800 meter ten oosten van uittredepunt HDD8. De provincie Overijssel kent geen externe werking op natuurgebieden buiten het NNN. Er zijn dus geen negatieve effecten op deze gebieden en er hoeven geen vervolgstappen in acht te worden genomen.

4.3.4 Effecten op Nationale Landschappen

Het projectgebied ligt op ruim 3,5 kilometer afstand van het dichtstbijzijnde Nationale Landschap 'Noordoost-Twente'. Vanwege de afstand en tussenliggende elementen, zoals woonwijken, industrieterreinen en wegen worden negatieve effecten op dit Nationale Landschap uitgesloten.

4.4 Effecten op beschermde houtopstanden

Ten behoeve van de werkzaamheden worden geen bomen gekapt. Er zijn daardoor geen negatieve effecten op beschermde houtopstanden.

5 Bronnen

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2019. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogels in Overijssel ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. 2019.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. (z.d.). Informatiepagina Natura 2000-gebieden. Geraadpleegd van <https://www.natura2000.nl/>

SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. SOVON, Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden.

Creemers, Raymond C.M. & Jeroen J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. RAVON, Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden.

Zoogdiervereniging (z.d.). Informatiepagina's soorten. Geraadpleegd van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten>

Vlinderstichting (z.d.). Informatiepagina's vlinders. Geraadpleegd van <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders>

Ravon (z.d.). Informatiepagina's reptielen. Geraadpleegd van <https://www.ravon.nl/reptielen>

Floron (z.d.). Verspreidingsatlas vaatplanten. Geraadpleegd van <https://www.verspreidingsatlas.nl/vaatplanten>

NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna). Geraadpleegd 12 december 2023.

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader

In deze bijlage staat een beschrijving van de relevante wet- en regelgeving; de Omgevingswet (Ow) en het beleidskader. Naast bescherming vanuit de Ow zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De aanwijzing en bescherming van het NNN gebeurt in de Omgevingsverordening.

Ow - Algemeen

De Ow is op 1 januari 2024 in werking getreden. De Ow beschermt:

- De Natura 2000-gebieden die aangewezen zijn in het kader van het Europees natuurbeleid (gebiedsbescherming)
- De planten- en diersoorten (onderdeel soortbescherming)
- Bos en houtopstanden (onderdeel houtopstanden).

Veel verantwoordelijkheden en bevoegdheden liggen bij de provincies. Er zijn hierop wel uitzonderingen waarvoor het ministerie van LNV bevoegd gezag is. Dit betreft onder andere de aanleg en uitbreiding van hoofdwegen, landelijke spoorwegen, hoofdvaarwegen, primaire waterkeringen, militaire terreinen en oefengebieden, militaire luchthavens, Schiphol en overige burgerluchthavens, het landelijke gastransportnet, hoogspanningsverbindingen van tenminste 220 kV, activiteiten van buitenlandse mogendheden en activiteiten namens een lid van het Koninklijk Huis. LNV is ook bevoegd gezag voor ruimtelijke ingrepen in de Exclusieve Economische Zone (EEZ) en voor Windenergie op zee (kavelbesluiten).

Gemeenten kunnen een loketfunctie hebben. Het is mogelijk om een natuurvergunning 'aan te haken' bij de omgevingsvergunning, maar dit hoeft niet. De Ow richt zich op bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden.

Ow - Soortbescherming

In de Ow is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie geldt een vergunningsplicht bij verschillende schadelijke handelingen die zijn vermeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54 Bal van de Ow. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- 1) Vogels (artikel 11.37 Bal);
- 2) Strikt beschermde soorten (artikel 11.46 Bal);
- 3) Andere soorten (artikel 11.54 en bijlage IX, onder A en onder B Bal).

Soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 Bal, Ow)

Het beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn is vastgelegd in artikel 11.37 e.v.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Het is mogelijk om omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan te vragen het optreden van schadelijke handelingen. De omgevingsvergunning kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Vogelrichtlijn. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 1: 'in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid' (dit is dus strenger dan voor soorten van de Habitatrichtlijn en de andere soorten);
- Er is geen verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Strikt beschermde soorten (artikel 11.46 Bal, Ow)

Deze categorie bestaat uit Europees beschermde soorten. De schadelijke handelingen zijn vastgelegd in artikel 11.46 Bal e.v.:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Onder de Ow is het mogelijk om voor strikt beschermde soorten zoals opgenomen in artikel 11.46 Bal bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de Minister goedgekeurde gedragscode. Hierbij geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht bij schadelijke handelingen uit artikel 11.46 Bal.

Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten zoals opgenomen artikel 11.46 Bal van de Ow bij het optreden van schadelijke handelingen een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit worden aangevraagd. De omgevingsvergunning kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
 - Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Habitatrichtlijn.
1. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 3: 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten';

- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten (artikel 11.54 Bal, Ow)

De categorie 'andere soorten' bestaat uit soorten zoals opgenomen in bijlage IX, onder A en onder B Bal van de wettekst. Dit zijn nationaal beschermde soorten. De schadelijke handelingen zijn vastgelegd in artikel 11.54 Bal e.v..

Het is verboden:

- a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
- c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor deze soorten geldt een vrijstelling wanneer aantoonbaar gewerkt wordt volgens een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Daarnaast geldt ook vrijstelling bij ruimtelijke projecten voor soorten die staan op besluit vrijgestelde soorten. Het hangt per provincie af welke soort is vrijgesteld van een vergunningsplicht bij schadelijke handelingen in artikel 11.54 Bal, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies. Wel dient rekening te worden gehouden met de zorgplicht (artikel 11.27 Bal) Deze zorgplicht is verder in deze bijlage nog toegelicht.

Indien de 'andere soorten' niet zijn vrijgesteld en daarmee als gevolg van het voornemen schadelijke handelingen in artikel 11.54 Bal optreden, dient een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten uit de categorie 'andere soorten' van de Ow bij het optreden van schadelijke handelingen een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit worden aangevraagd. De omgevingsvergunning kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang h 'in het algemeen belang';
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Samenvatting gronden waarop een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit verleend mag worden per categorie beschermde soorten (artikel 311.37, 11.46 en 11.54 Bal).				
Vergunningsgronden		Artikel 11.37 Bal	Artikel 11.46 Bal	Artikel 11.54 Bal en bijlage IX
		Vogels	Strikt beschermde soorten	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	Ja	Ja	Ja
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	Ja	Ja	Ja
3	volksgezondheid en openbare veiligheid	Ja	Ja	Ja
	veiligheid van luchtverkeer	Ja	Nee	Ja
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	Ja	Ja	Ja
	ter bescherming van Flora en Fauna	Ja	Ja	Ja
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	Ja	Ja	Ja
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	Ja	Ja
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	Ja
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud (ook natuurbeheer), algemeen belang, bestendig gebruik	Nee	Nee	Ja

Zorgplicht

Er dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de zorgplicht zoals vastgelegd in artikel 11.27 Bal van de Ow. Deze zorgplicht houdt o.a. in dat als een activiteit wordt ondernomen waarvan kan worden vermoed dat deze nadelig kan zijn voor in het wild levende dieren en planten, deze activiteit niet plaats mag vinden. Ook moeten alle maatregelen worden genomen om nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht heeft betrekking op de gebieds- en op de soortbescherming. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 11.27 Bal

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
1. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Ow - Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming is vastgelegd in artikel 11.1 tot en met 11.9 Bal van de Ow. Hierin wordt de aanwijzing en bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Hiermee zijn de verplichtingen uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, voor zover die betrekking hebben op gebiedsbescherming, geïmplementeerd in het Nederlands recht. De begrenzing van de Natura 2000-gebieden en de instandhoudingdoelstellingen voor die gebieden zijn vastgelegd in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden. De instandhoudingdoelstellingen beschrijven voor de voor het gebied aangewezen habitattypen en soorten of een bepaalde ontwikkeling ervan gewenst is of dat het behoud ervan op het aanwezige niveau moet worden nagestreefd. Voor activiteiten of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Deze omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit worden verleend door de provincies of door de Minister van LNV.

Voortoets en Passende beoordeling

De Ow regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, ten aanzien van plannen en projecten en die mogelijke effecten hebben op de natuurlijke kenmerken van de gebieden, gelet op de instandhoudingsdoelen die in de Natura 2000-gebieden van kracht zijn. De Ow maakt daarbij onderscheid in enerzijds plannen (plantoets) en anderzijds projecten (projecttoets).

Bij plannen en projecten in, of in de nabijheid (externe werking) van, een Natura 2000-gebied dienen de initiatiefnemers in een oriënterende fase (voortoets) te onderzoeken of het plan een significant negatief effect op de instandhoudingdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied kan hebben. Met externe werking wordt bedoeld dat ook activiteiten buiten het gebied de natuurwaarden in het gebied kunnen beïnvloeden. Indien na dit onderzoek niet kan worden uitgesloten dat de activiteit een significant negatief effect heeft, dient de initiatiefnemer meer gedetailleerd dan in de oriënterende fase in kaart te brengen wat de effecten van de activiteit kunnen zijn. Daarbij dienen ook, indien noodzakelijk, de mitigerende maatregelen te worden betrokken. Deze analyse heet een ‘passende beoordeling’. Het bevoegd gezag toetst de passende beoordeling.

Wanneer uit de passende beoordeling alsnog de zekerheid wordt verkregen dat de activiteit niet leidt tot significant negatieve effecten, kan de activiteit doorgang vinden. Wanneer uit de voortoets blijkt dat er wel kans is op een negatief effect, maar dit als niet significant kan worden gezien, kan eveneens, op basis van een verslechteringstoets toestemming voor het uitvoeren van de activiteit worden verleend. Wanneer uit de passende beoordeling blijkt dat significante negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, kan het project alleen doorgang vinden op grond van de “ADC-criteria”.

Dit betekent dat:

- A – alternatieve oplossingen voor het plan ontbreken;
- D – er dwingende redenen van groot openbaar belang zijn, en
- C – de initiatiefnemer compenserende maatregelen vooraf en tijdig treft.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het nationaal beleid met betrekking tot de gebiedsbescherming van het Natuurnetwerk Nederland is opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De bescherming van het NNN staat nader uitgewerkt in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL). Hierin staan instructieregels voor de omgevingsverordening van de provincies. De bescherming werkt vervolgens door in de bestemmingsplannen van de gemeenten. De instructieregels uit het BKL verplichten de provincies tot:

- het aanwijzen van Natuurnetwerk Nederland gebieden en vaststelling geometrische begrenzing (artikel 2.44 lid 4 Ow en artikel 7.6 Bkl)
- het vastleggen van de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebieden (actueel en potentieel) (artikel 7.7 Bkl)
- het stellen van regels in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de kenmerken en waarden van NNN-gebieden (artikel 7.8 Bkl, eerste lid)
- De regels die in de omgevingsverordening komen verzekeren in ieder geval dat (artikel 7.8 Bkl, tweede lid):
 - de kwaliteit en oppervlakte van het NNN-gebied niet achteruitgaan
 - de samenhang tussen de gebieden van het NNN wordt geborgd
 - tijdige compensatie van een bepaalde activiteit die negatieve gevolgen heeft

Wezenlijke waarden en kenmerken

Dit betreft de actuele en potentiële natuurwaarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied, met inbegrip van de omvang en de beoogde natuurkwaliteit alsmede de samenhang met andere natuurgebieden.

‘Nee, tenzij’-principe

Het 'nee, tenzij'-principe (uit het Barro) vervalt onder de Omgevingswet. In het Bkl wordt niet langer gesproken over reële alternatieven en groot openbaar belang (als voorwaarde de of een voornemen met effect op NNN toch doorgang kan vinden). Volgens de Nota van Toelichting volgt echter uit het algemene zorgplichtartikel van 1.7 Ow dat:

- Negatieve gevolgen moet en worden voorkomen en beperkt
- Als dat niet of onvoldoende mogelijk is dan kan de activiteit alleen worden gerealiseerd als daarmee een zeker belang is gemoeid

In het Bkl staat dat negatieve gevolgen tijdig moeten worden gecompenseerd (art 7.8 lid 2 Bkl). Volgens de Nota van toelichting betekent dat niet dat de compensatie gereed moet zijn op het moment van de aantasting. Compensatie moet in ieder geval zijn geborgd. Kan in provinciale verordening nader worden ingevuld.

Het NNN is planologisch beschermd in de Provinciale Verordeningen. In de Verordening staat aangegeven aan welke voorwaarden bij ruimtelijke ingrepen in en langs het NNN moet worden voldaan. Daarin kan alsnog een “nee, tenzij-afweging” opgenomen zijn. Ook is het compensatiebeleid bij aantastingen van het Natuurnetwerk Nederland hierin opgenomen. De Rijksoverheid zoals was verwoord in het SVIR en Barro dat er bij het NNN geen sprake is van externe werking kan ook in de provinciale omgevingsverordening worden vastgelegd.

Overige provinciale beschermde gebieden

Naast het NNN kunnen ook andere gebieden beschermd zijn op provinciaal niveau. Dit verschilt per provincie. Beschermde gebieden kunnen als volgt omschreven zijn:

- ecologische verbindingzones,
- weidevogelgebieden, ganzenfoerageergebieden, leefgebied weide- en akkervogels of rust- en foeragegebied ganzen en smienten,
- groene ontwikkelingszone of groenblauwe mantel of groene contour
- natuur/ bos- en natuurgebieden buiten NNN.

Ook deze gebieden kennen een vorm van een beschermingsregime, in sommige gevallen gelijk aan het NNN, soms in een lichtere vorm.

Provincies kunnen ook provinciale landschappen aanwijzen. De aanwijzing van de Bijzonder Provinciale Landschappen is verleend op grond van Artikel 2.44 lid 5 van de Ow (zie tekstkader). Ook deze gebieden kunnen een beschermingsregime hebben vastgelegd in de provinciale verordening.

Art. 2.44 lid 5 Ow

Gedeputeerde Staten kunnen gebieden gelegen buiten het Natuurnetwerk Nederland aanwijzen die van provinciaal belang zijn vanwege hun natuurwaarden of landschappelijke waarden, met inachtneming van hun cultuurhistorische kenmerken. Deze gebieden worden aangeduid als «bijzondere provinciale natuurgebieden», onderscheidenlijk «bijzondere provinciale landschappen».

Ow - Beschermde houtopstanden

De bescherming houtopstanden heeft (had vanuit de Boswet en Wet natuurbescherming) tot doel de oppervlakte bos in Nederland in stand te houden. Begin 20e eeuw kwam dit doel vooral voort uit de belangen van de houtproductie, maar gaandeweg is meer oog gekomen voor de andere functies die bossen en houtopstanden hebben, zoals klimatologische, landschappelijke en recreatieve functies.

Het begrip houtopstand wordt in de Omgevingswet gedefinieerd als zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend. De beperkingen uit de Wnb, dat het moet gaan om een oppervlakte grond van minstens 10 are of een rijbeplanting die meer dan twintig bomen is opgenomen in par. 11.3.1 Bal.

Individuele bomen vallen dus niet onder het begrip 'houtopstand', en worden dus niet door de regels van het Bal beschermd. De gemeente kan deze bomen wel beschermen door regels hieromtrent op te nemen in het omgevingsplan.

Artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat de opdracht om in het omgevingsplan een bebouwingscontour houtkap (voorheen bebouwde kom houtopstanden Wnb) aan te wijzen aansluitend aan stedelijk gebied. Deze aanwijzing werkt door in de toepassing van afdeling 11.3 van het Bal: binnen de bebouwingscontour geldt die afdeling niet. De grens van de bebouwingscontour houtkap is niet hetzelfde als de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. De bebouwde kom grens in de Wegenverkeerswet wordt met een ander oogmerk bepaald en vastgesteld. Volgens een uitspraak van de rechtbank is het niet mogelijk om het hele grondgebied van de gemeente aan te wijzen als bebouwingscontour houtkap. De aard van het gebied is bepalend voor de vraag of het gebied kan aangewezen worden als bebouwde kom. De vaststelling van de grens van de bebouwde kom is van feitelijke aard: waar houdt de bebouwing op. De provincies zijn op grond van de gemeentewet bevoegd om in het kader van interbestuurlijk toezicht zo nodig maatregelen te treffen als een gemeente heeft verzuimd om de begrenzing van de bebouwingscontour houtkap vast te stellen, of deze heeft vastgesteld op een wijze die in strijd komt met het recht of het algemeen belang. Een begrenzing die is vastgesteld op grond van artikel 1 vijfde lid van de Boswet geldt ingevolge van het overgangsrecht overigens tevens als begrenzing van de bebouwingscontour houtkap voor de Ow. De begrenzing van de bebouwingscontour houtkap in de zin van de Ow dus niet altijd overeen met de begrenzing van de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. Als een gemeente geen bebouwingscontour houtkap heeft vastgesteld, is het Bal overal van toepassing in die betreffende gemeente.

Bescherming buiten de bebouwingscontour houtkap

De bescherming van houtopstanden is vastgelegd in paragraaf 11.3.1 en 11.3.2 Bal (artikel 11.111 t/m 11.133). De algemene regels over het vellen van houtopstanden uit het Bal zijn echter alleen van toepassing buiten de 'bebouwingscontour houtkap' zoals die is opgenomen in het

omgevingsplan. In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is in bepaalde gevallen voor het vellen van een houtopstand een meldplicht en een herplantplicht toepasselijk (zie paragraaf 11.3.2 Bal):

- melding voor het vellen van een houtopstand (artikel 11.126 Bal).
- herplantplicht (artikel 11.129 Bal)

Bevoegd gezag is normaal gesproken GS (zie artikel 11.113 Bal) en in sommige situaties de minister van LNV (artikel 11.114 Bal en artikel 4.12 van het Omgevingsbesluit).

In de volgende gevallen geldt op grond van het Bal geen verplichting tot het melden en herbeplanten voor het vellen (art. 11.111, lid 2 Bal):

- periodiek vellen van vriend- of hakhout;
- houtopstanden die een zelfstandige eenheid vormen van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of vriend, én hetzij geen groter oppervlakte beslaan dan 10 are, hetzij ingeval van rijbeplanting, gerekend over het totaal aantal rijen, niet meer bomen omvatten dan 20;
- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom in de zin van de Ow;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande:
 - o wegbeplantingen;
 - o beplantingen langs waterwegen, en
 - o eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
 - zijn aangelegd na 1 januari 2013;
- vellen ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel ten behoeve van Natura 2000;
- vellen ter uitvoering van een mitigerende of compenserende natuurmaatregel uit een Omgevingsvergunning-Natura 2000-activiteit, een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, een Tracébesluit of een omgevingsvergunning;
- vellen voor de aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen;
- vellen en herbeplanten dat plaatsvindt overeenkomstig een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Wel kan de gemeente in die gevallen regels opnemen in het omgevingsplan.

Bescherming binnen de bebouwingscontour houtkap

Houtopstanden waren tevens beschermd op grond van gemeentelijk regelgeving. Dit was vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en soms ook een bomenverordening van de betreffende gemeente. De Omgevingswet heeft gevolgen voor de Algemene plaatselijke verordening (APV) en de bomenverordening. Het kappen van een boom wijzigt de fysieke leefomgeving. Regels over de activiteit kappen moeten dus naar het Omgevingsplan.

Natuurtoets

Verkabeling 110 kV verbinding Almelo Mosterdpot – Almelo Tusveld – Te amoveren masten
projectnummer 0483673.100
23 februari 2024, revisie 0A
TenneT TSO B.V.

Gemeenten kunnen zonder beperking in het Omgevingsplan regels stellen over houtopstanden binnen de bebouwingscontour houtkap en over de andere houtopstanden die in artikel 11.111, tweede lid Bal zijn genoemd (houtopstanden op erven en in tuinen, windschermen om boomgaarden etc.). Binnen de bebouwingscontour houtkap gelden namelijk uitsluitend de in het omgevingsplan gestelde regels over de kap van bomen (Stb. 2020, nr. 22, p. 157).

Bij voorgenomen kap van houtopstanden dient daarom ook altijd gekeken te worden naar deze bepalingen. Mogelijk kan uit deze bepalingen volgen dat voor de kap van een houtopstand een omgevingsvergunning nodig is welke bij de gemeente moet worden aangevraagd.

Bijlage 2: Rode lijst soorten

Rode Lijst soorten waarvan waarnemingen in de NDFF bekend zijn in het plangebied	
Soortgroep	Soort
Vogels	Boerenwaluw
	Boomvalk
	Brilduiker
	Graspieper
	Grote lijster
	Huismus
	Huiswaluw
	Keep
	Kneu
	Koekoek
	Oeverloper
	Patrijs
	Ransuil
	Ringmus
	Slobeend
	Smient
	Steenuil
	Tapuit
	Torenvalk
	Tureluur
	Veldleeuwerik
	Visdief
	Watersnip
	Wintertaling
	Wulp
Zoogdieren	Haas
	Konijn
Insecten - Dagvlinders	Kleine parelmoervlinder
	Bruin blauwtje
Planten	Donkdergroene basterdwederik
	Draadgentiaan
	Engels gras
	Korenbloem
	Moerashertshooi
	Ondergedoken moerasschaerm
	Stijve ogentroost
	Tweestijlige meidoorn
	Vleeskleurige orchis
Schimmels	Flottende bies
	Bonte berkenrussula
	Dennenslijmkop

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV HEERENVEEN
Postbus 24
8440 AA HEERENVEEN
T. 5.1.2e
E. 5.1.2e@anteagroup.nl

www.anteagroup.nl

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens definitief geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	2, 56